

Gemeente
Amsterdam

open monumenten dag

8 | 9

sept

2018

I amsterdam.

open monumenten dag

voorwoord	4	preface
informatie	7	information
typisch Amsterdams?	8	typical Amsterdam?
monumenten	12	monuments
activiteiten Lloyd	18	activities Lloyd
Europese dag van Joods Cultureel Erfgoed ..	24	European Day of Jewish Culture
op zoek naar de ware Jacob	34	seeking the true Jacob
activiteiten in De Bazel	42	activities in De Bazel
avondprogramma in de Waalse Kerk	52	evening program in De Waalse Kerk
familiebedrijven	64	family businesses
materialen	71	materials
activiteiten	74	activities
routes	80	routes
familie programma	86	family program
familie route	90	family route
praktisch	95	practical

3

Voorwoord

Touria Meliani

Wethouder Kunst en cultuur

Op 8 & 9 september vieren we Open Monumentendag Amsterdam met het openstellen van veel bijzondere monumenten. Dit jaar is dat onder de noemer Typisch Amsterdams?

Grachtenhuizen, hofjes en kerken die Amsterdam zo typeren, openen dit jaar hun deuren. Ter gelegenheid van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed bekijken we de stad door een Europese bril en ontmoeten haar inwoners, die vanuit hun land van herkomst een stukje Europa de stad binnenbrachten. De monumenten vertellen de verhalen van vluchtelingen, wetenschappers en handelsoptunisten, die hun stempel drukten op de stad.

Ook de stenen krijgen dit jaar een stem; materialen van heinde en verre die van het moerassige Amsterdam een stad van marmer en natuursteen maakten. Wij willen laten zien dat het juist het niet-Amsterdamse is, wat Amsterdam zo typisch maakt.

Typisch Amsterdams is de monumentale verbinding van onze stad met tal van Europese landen en steden. Zo zijn de houten palen onder de Amsterdamse huizen veelal afkomstig uit Scandinavische bossen, die via de havens de stad in kwamen. Reden waarom de dicht bij de havens liggende kerken zoals de Petruskerk en de Sint Olofskapel duidelijk Scandinavische sferen en trekken hebben. Huis De Pinto werd het woonhuis van een voor de Spaanse Inquisitie uit Portugal gevluchte familie, die via Antwerpen in Amsterdam terechtkwam. Hotel Krasnapolsky, het Goethe-Institut, het Burgerweeshuis en de bovenwoning van Café 't Mandje ademen het typisch Amsterdams gevoel; Europees, maar toch echt Amsterdams.

Ik zal deze dagen gebruiken om een kijkje te nemen achter de deuren van de bijzondere panden die voor mij zo vanzelfsprekend onderdeel van de stad zijn. Door de verhalen van deze gebouwen ga ik de stad ongetwijfeld met andere ogen zien. Ik wens u van harte mooie bezoeken toe en laat u verrassen en rondleiden door de ruim 300 vrijwilligers en 30 juniorgidsen die ook dit jaar weer meedoen.

Preface

Touria Meliani

Alderson Art and culture staff

On the 8th and 9th of September we celebrate Open Monuments Day Amsterdam by opening many special and closed monuments to the general public. This year our title is Typical Amsterdam?

Canal houses, courtyards and churches that are quintessentially Amsterdam will open their doors. Because of the European Year of Cultural Heritage, we are using a European lens for the city, meeting the inhabitants that brought a bit of Europe from their country of origin with them. These heritage sites tell the stories of refugees, scientists and trade opportunists, who all left their mark on the city.

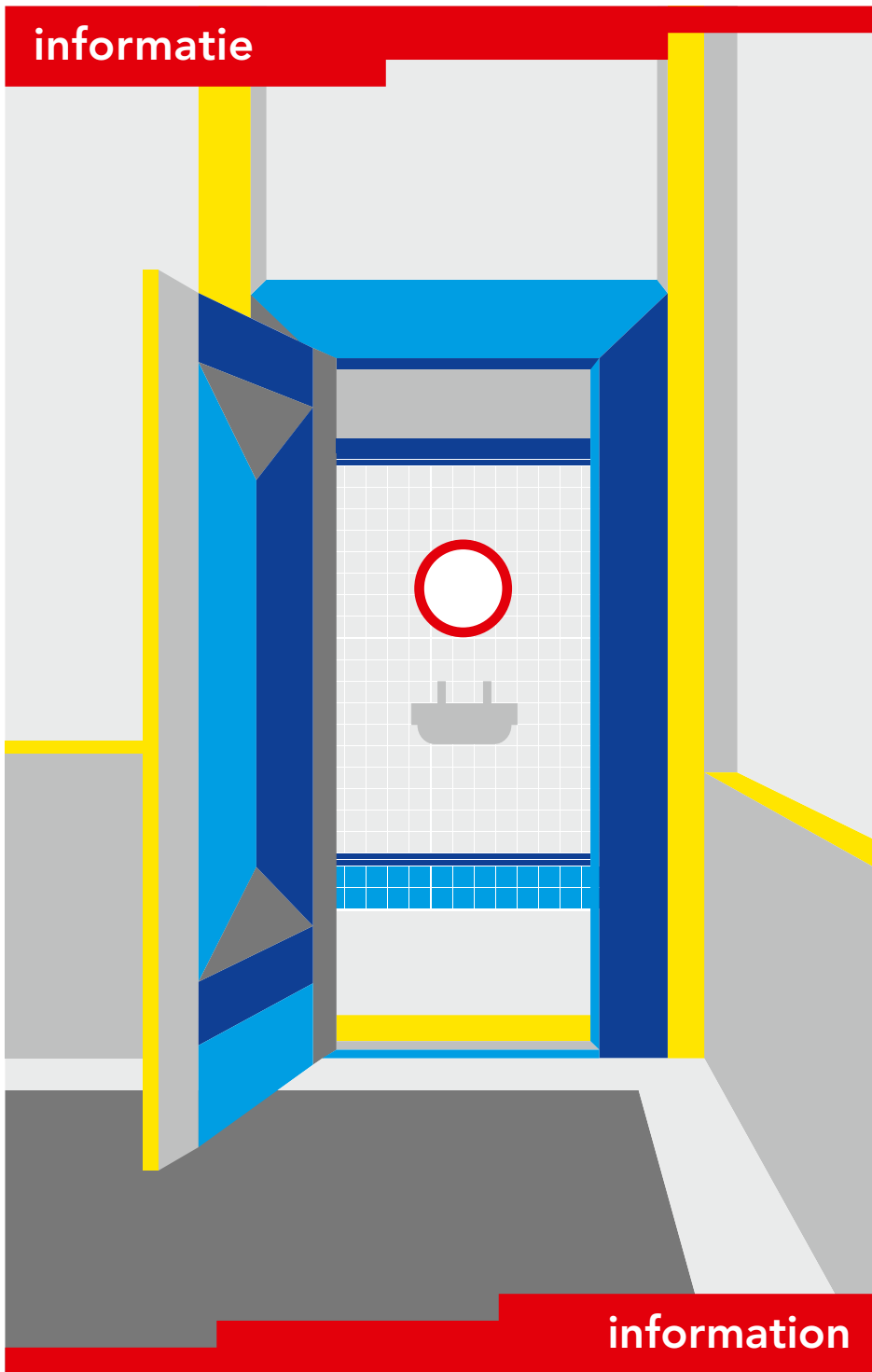
Stone will also receive special attention this year; with materials from far and wide a focal point due to their role in making Amsterdam's naturally marshy landscape, into a city of marble and natural stone. We want to show that it is the combination of these many non-Amsterdam elements, that make the city what it is and together make up what can be described as 'typical' Amsterdam.

Typical Amsterdam is the historical connection of our city with many European countries and cities through heritage. For example, the wooden poles under Amsterdam houses often come from Scandinavian forests, which came into the city via the ports. Ties to Scandinavia are also the reason why churches, located close to the harbour, such as the Petruskerk and the Sint Olofskapel, clearly have Scandinavian influences and features. House De Pinto became the residence of a family fleeing the Spanish Inquisition from Portugal, which ended up in Amsterdam via Antwerp. Hotel Krasnapolsky, the Goethe-Institut, the Burgerweeshuis and the upstairs apartment of Café 't Mandje capture the typical Amsterdam feeling; European influences and origins, but still Dutch, still Amsterdam.

I will use these days to look behind the doors of the special buildings that effortlessly blend into the city, in what is for me, natural. Through the stories of these buildings I will undoubtedly see the city with different eyes. I wish you a lovely visit and hope you will be surprised as you're guided by the more than 300 volunteers and 30 junior guides, who will be participating again this year.

informatie

Open Monumentendag Amsterdam *is gratis en voor iedereen!*

Bezoek aan Koninklijk Paleis Amsterdam **35** via reservering

Let op! Bezoek aan het Koninklijk Paleis Amsterdam is beperkt. U kunt e-tickets reserveren vanaf 27 augustus 12.00 tot 5 september 12.00 via www.amsterdam.nl/openmonumentendag. Volg instructies op de website. Overgebleven of geannuleerde tickets delen we op 9 september uit in De Bazel (Vijzelstraat 32). Wie het eerst komt wie het eerst maalt.

Persoonlijk programma via app

Voeg uw favoriete monumenten toe in een gepersonaliseerd programma en neem dit mee op Open Monumentendag Amsterdam! Loop uw eigen route en maak Open Monumentendag Amsterdam nog persoonlijker. Onze app is te downloaden in de Google Play en Apple App store onder de naam Open Monumentendag Amsterdam.

www.amsterdam.nl/openmonumentendag

Informatie

De Bazel 25
Vijzelstraat 32
1017 HL Amsterdam
zaterdag & zondag
van 10.00-17.00

Let op!

Bezoek aan monumenten en activiteiten tijdens het weekend is op eigen risico.

6

7

 [omd_amsterdam](#)

 [OMDAmsterdam](#)

 [openmonumentendag_amsterdam](#)

Open Monumentendag Amsterdam *is for free and for everybody!*

Visit Koninklijk Paleis Amsterdam **35** by reservation

Attention! Visit to the Royal Palace Amsterdam is limited. You can reserve e-tickets from 27 August 12.00 until 5 September 12.00 via www.amsterdam.nl/openmonumentendag. Follow the instructions on the website. We hand over remaining or canceled tickets on 9 September in De Bazel (Vijzelstraat 32). First come, first served.

Personalised program via Amsterdam Heritage Days app

Add your favorite monuments in a personalised program and take this with you on Amsterdam Heritage Days! Walk your own route and make Amsterdam Heritage Days even more special. Our app can be downloaded in the Google Play and Apple App store under the name Open Monumentendag Amsterdam.

Information

De Bazel 25
Vijzelstraat 32
1017 HL Amsterdam
Saturday & Sunday
from 10.00-17.00

Please note!

Visiting monuments and activities during the weekend is at your own risk.

www.iamsterdam.com/heritagedays

information

typisch Amsterdams?

Typisch Amsterdams is haar monumentale verbinding met tal van Europese landen en steden. Zijn de talen die te maken hebben met de stad en deze landen te herkennen? Weet je uit welke Europese landen deze zinnen komen? Laat het ons weten via social media, dan sturen we een leuk boekje naar je op!

typical Amsterdams?

Typical Amsterdam is its monumental connection with many European countries and cities. Are the languages that relate to the city and these countries recognizable? Do you know from which European countries these sentences come from? Let us know via social media, we will send you a nice booklet!

De koning van Denemarken heeft meebetaald aan de Oude Lutherse Kerk.

Den danske konge støttede den lutherske kirke. The king of Denmark has paid partly for the Old Lutheran Church.

Η Αθήνα είναι αδελφική πόλη του Άμστερνταμ.

Athens is a sister city of Amsterdam.

Athene is een zusterstad van Amsterdam.

Amsterdamil toimis Läänemerd mööda kaubavahetus Revaliga, praeguse Tallinnaga.

Via de Oostzee voerde Amsterdam handel met Tallinn, voorheen Reval.

Via the Baltic Sea, Amsterdam traded with Tallinn, the former Reval.

Landsbankinn var með útibú í Amsterdam.

In Amsterdam there was a branch of the bank Landsbanki.

De bank Landsbanki had een dependance in Amsterdam.

Göteborg var grundat huvudsakligen för att bli holländsk kommers koloni.

Goteborg werd gesticht als een voornamelijk Nederlandse handelskolonie.

Goteborg was mainly founded as a Dutch trade colony.

De Wittenberg dankt zijn naam aan het Duitse stadje waar Luther zijn 95 stellingen aan de deur spijkerde.

De Wittenberg owes its name to the German town where Luther nailed his 95 positions on the door.

Das Wittenberg wurde nach der deutschen Stadt benannt, in der Luther seine 95 Thesen eigenhändig an die Schlosskirche nagelte.

Los soldados españoles cercaron Amsterdam de 1572 a 1578.

Spanish troops besieged Amsterdam between 1572 and 1578.

De Spaanse troepen belegerden Amsterdam tussen 1572 en 1578.

The lager with which Heineken has become famous, originated from Plzně.

Het pils waarmee Heineken beroemd is geworden, komt oorspronkelijk uit Plzně.

Světlé pivo ležák, které proslavilo Heinekena, pochází původně z Plzně.

688 stanovnika Amsterdama porijeklom je iz Hrvatske.

688 Amsterdammers komen oorspronkelijk uit Kroatië.

688 Amsterdammers are originally from Croatia.

Царь Петр Великий работал над строительством ЛОС- корабля «Петрус и Паулюс» в Остенбурге

Tsaar Peter de Grote werkte op Oostenburg mee aan de bouw van het VOC-schip Petrus en Paulus.

Tsar Peter the Great collaborated at Oostenburg on the construction of the VOC ship Petrus and Paulus.

Ed Cuypers, an Amsterdam architect, was responsible for the Maltese house.

Il-perit minn Amsterdam, Eduard Cuypers, kien responsabbli għad-disinn tad-dar Maltezer.

Ed Cuypers, een Amsterdams architect, was verantwoordelijk voor het Maltezerhuis.

La maison ou Louis reçu les clefs d'Amsterdam est aujourd'hui le site du restaurant Jacobz sur le Ringdijk.

Het huis waar Lodewijk de sleutels van Amsterdam overhandigd kreeg, is nu restaurant Jacobz aan de Ringdijk.

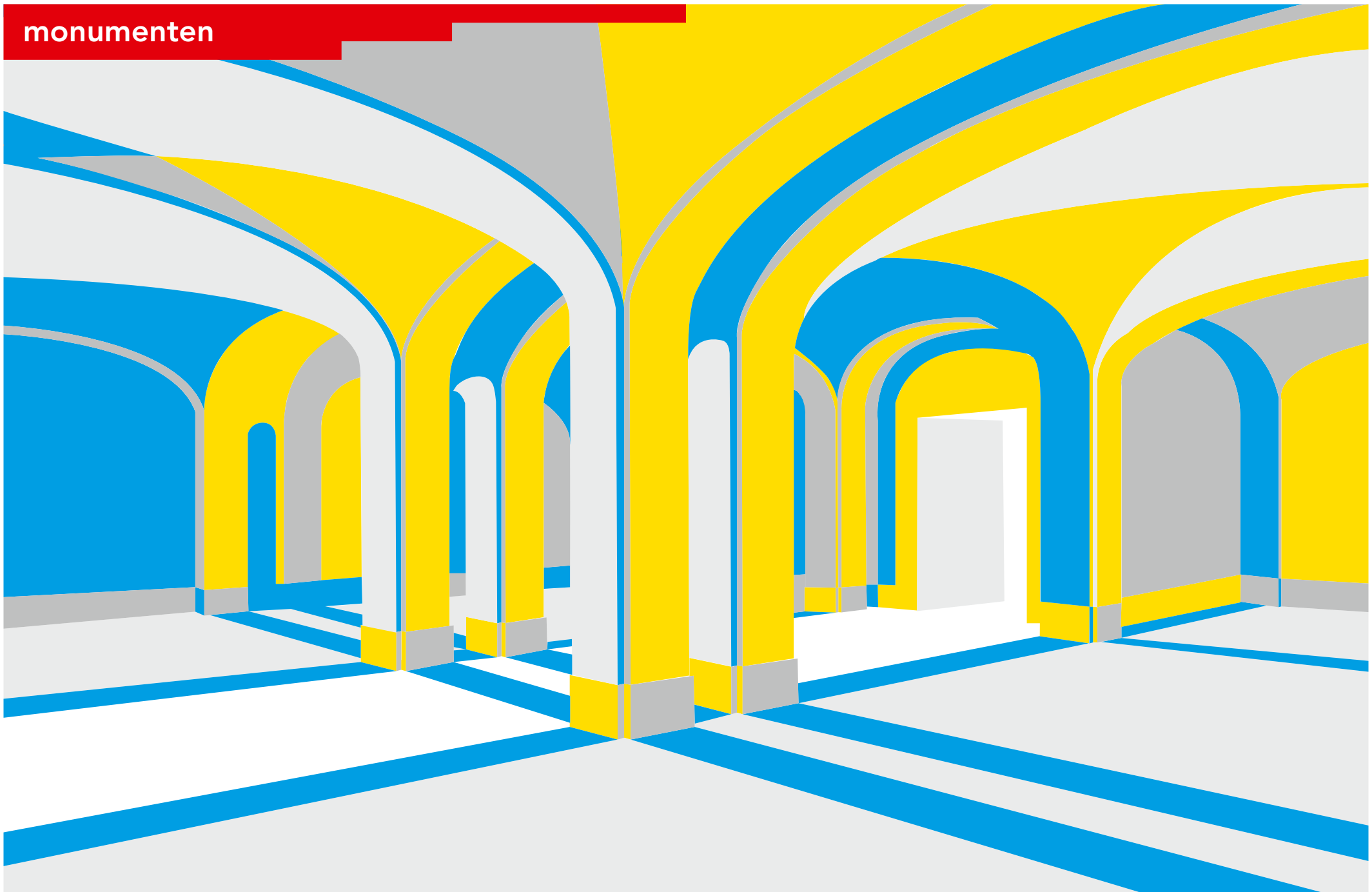
The house where Louis was handed the keys to Amsterdam is now restaurant Jacobz on the Ringdijk.

Op de Uiterwaardenstraat staat een Finse school, die als bouwpakket uit Finland kwam in 1948, in het kader van een handelsovereenkomst.

Uiterwaardenstraatilla sijaitsee 'suomalainen koulurakennus'. Suomen valtio toimitti kauppasopimuksen puitteissa Hollantiin useita tämän talotyyppin rakennussettejä vuosina 1948.

On the Uiterwaardenstraat is a Finnish school, which came as a building kit from Finland in 1948, in the context of a trade agreement.

monumenten

 eten / drinken
eat / drink

 rolstoeltoegankelijk
wheelchair accessible

 activiteit
activity

monuments

*“Elizabeth
Admiraal liet
als eerbetoon
aan haar man,
Roelof de Leeuw,
twee leeuwtes
plaatsen.”*

Krijt uit Noordwest-Frankrijk werd vaak door schilders gebruikt om verf mee te maken. Vulkanische tufsteen uit het Duitse Eifelgebied werd vermalen tot tras, een hoofdbestanddeel van een waterdichte metselspecie die vooral voor kelders en putten werd gebruikt. Beide materialen werden sinds 1792 geleverd door d'Admiraal, de laatste op windkracht draaiende krijtmolen ter wereld.

1

anno 1792

- > rondleidingen
- > molen vouwen
- > kleurplaten

Krijtmolen d'Admiraal

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

- > guided tours
- > crafting a mill
- > colouring pages

Noordhollandschkanaaldijk 21

Chalk from northwest France was widely used by painters to create paint. Volcanic tuff from the German Eifel mountains was grinded to tras, a core component in waterproof mortars used mainly for cellars and wells. Since 1792 both materials were delivered by d'Admiraal, the last chalk mill powered by air on earth.

*“Elizabeth
Admiraal placed
lions on the roof,
in honour of her
deceased husband
Roelof de Leeuw
(Roelof the Lion).”*

*“Het puntige
smeedwerk moest
voorkomen dat
hangjongeren hier
'equilibrische
toeren' zouden
uithalen.”*

Het Apostolisch Genootschap komt voort uit een levensbeschouwelijke beweging die in 1830 in Engeland is ontstaan en zich via Duitsland naar Nederland heeft verspreid. Het gebouw in Amsterdamse Schoolstijl neemt stedenbouwkundig een prominente plaats in binnen Floradorp en wordt binnen gesierd door hoge, smalle glas-in-loodramen die zijn ontworpen door de architect.

2

C. Kruyswijk / anno 1934

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 11.00-17.00

Apostolisch Genootschap A'dam Noord

Clematisstraat 25

The Apostolic Society originates from an English philosophical movement in 1830 that spread to the Netherlands via Germany. The building in the Amsterdam School style occupies a prominent position in urban design within Floradorp and is adorned by tall, narrow stained-glass windows designed by the architect.

*“The ironwork
on the garden
wall had to
prevent
youngsters
from loosening
'equilibrium'.”*

"Historicus Peter Bekkers nam het initiatief om de kraan te laten restaureren."

Na de Tweede Wereldoorlog moest de Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij (KNSM) alle door de Duitsers opgeblazen havenkranen vervangen. In de enige overgebleven kraan, gebouwd door de Haarlemse firma Figee in 1957, is nu een luxueus appartement van drie verdiepingen gevestigd.

3

anno 1957

› doorlopend rondleidingen in groepjes

The Yays Crane Apartment

Surinamekade 34

open

za / sa 10.00-17.00

zo / su 10.00-17.00

› ongoing guided tours in groups

After World War II the Royal Dutch Steamship Company (KNSM) had to replace all harbour cranes that were bombed by the Germans. The only surviving crane, built by the company Figee from Haarlem in 1957, now hosts a luxurious three story apartment.

"Historian Peter Bekkers initiated to restore the crane."

"De achterzaal fungeerde ook als kantoor waar zeelieden hun monsterboekje inleverden bij de kapitein."

Gebouwen van de Koninklijke Hollandsche Lloyd domineren dit hele gebied. Voor de talrijke werknemers van de rederij was er dit koffiehuis, waar een eenvoudige maaltijd kon worden genoten en ook bier werd geschonken. Er was een strikte scheiding tussen hoger en lager personeel, die eigen ruimtes hadden aan respectievelijk de voor- en de achterzijde van het gebouw.

4

E. Breman / anno 1916

› juniorgidsen p 88
› rondleidingen Lloyd Complex vanaf 10.30 ieder uur
› film

open

za / sa 10.00-17.00

zo / su 10.00-17.00

› juniorguides p 88
› guided tours Lloyd complex from 10.30 every hour
› film

De Nieuwe KHL

Oostelijke Handelskade 44A

Buildings of the Royal Dutch Lloyd (KHL) dominate this entire area. The coffeehouse served simple meals and beer for the shipping company's many employees. There was a strict divide between higher and lower personnel, who had their own spaces in the front and back of the building respectively.

"The backroom also functioned as an office where seafarers handed in their seaman's book to the captain."

“De ordening van de ruimtes werd bepaald door de scheiding tussen 'vuil' en 'schoon'.”

Vanaf 1903 legde de Koninklijke Hollandsche Lloyd zich toe op het verschepen van landverhuizers en seizoensarbeiders uit Spanje en Portugal naar Zuid-Amerika. Later waren dit vooral Oost-Europeanen. In dit gebouw werden de passagiers voor hun inscheeping gecontroleerd op besmettelijke ziekten en ongedierte, konden zij baden en werden hun kleren gereinigd.

5

E. Breman / anno 1923

- › open ateliers
- › muziek
- › expositie in café Bombarie

Quarantaine gebouw

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

- › open ateliers
- › music
- › exhibition in cafe Bombarie

Rietlandpark 371-401

From 1903 the Royal Dutch Lloyd (KHL) focussed its activities on the shipping of emigrants and seasonal workers from Spain and Portugal to South-America. In later years Eastern-European made their way to South America in large numbers. In this building passengers were checked for contagious diseases and vermin, moreover, they were able to bath and clean their clothes before their travels.

“The way space was arranged around a separation between 'dirty' and 'clean'.”

“Bij de opening in 1921 pree de pers het Lloyd Hotel als het meest luxueuze landverhuizers-hotel van Europa.”

Dit landverhuizershotel is gebouwd als tussenstation voor gezinnen uit Polen, Roemenië, Hongarije en de Balkan die de armoede in hun vaderland ontvluchtten en zich hier inscheepten naar Zuid-Amerika, waar arbeidskrachten in de landbouw nodig waren. Onder de migranten waren ook veel joden die aan vervolging wilden ontkomen. Later huisvestte de Nederlandse overheid hier voor de nazi's gevluchte joden uit Duitsland.

6

E. Breman / anno 1921

- › permanente tentoonstelling
- › **P** familie-activiteit: Reis van de jonge landverhuizer Zotia p 88

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

Lloyd Hotel

- › permanent exhibition
- › **P** family activity: Journey of the young emigrant Zotia p 88

Oostelijke Handelskade 34

This migrant hotel is built as an intermediate stop for families from Poland, Romania, Hungary and the Balkans who fled the poverty of their home countries and hoped to travel onwards to South-America, where labour was needed for agriculture. Many Jews were amongst these emigrants, as they wished to escape persecution. Later the Dutch government housed Jewish refugees from Germany here who fled for the nazis.

“At its opening in 1921, the press praised the Lloyd Hotel as the most luxurious migrant hotel in Europe.”

Activiteiten

Lloyd

Activities

Lloyd

Op de kade: Brassband

za & zo 13.00 / 14.00 / 15.00

4 De Nieuwe KHL Oostelijke Handelskade 44A

**Rondleidingen:
langs het Lloyd complex**
za & zo vanaf 10.30 ieder uur / 45 min

**Film:
de geschiedenis van de haven**
za & zo doorlopend

**Vertelling:
De Schat van de Tubantia**
za 12.00 / 14.00 / 15 min
zo 12.00 / 15.00 / 15 min

**Laat je rondleiden door
onze juniorgidsen** / p 88
za & zo doorlopend rondleidingen
11.00-17.00 / 30 min

6 Lloyd Hotel Oostelijke Handelskade 34

**Familieactiviteit:
Reis van de jonge landverhuizer
Zotia** / p 88
za 10.45 & 14.45 / 15 min
zo 10.45 & 13.45 / 15 min

**Muziek:
Slauliefde: gezongen gedichten
van Slauerhoff**
za 11.45 / 12.45 / 13.45 / 16.00 / 15 min
zo 11.45 / 12.45 / 14.45 / 15.45 / 15 min

**On the quay:
Brass band**
sa & su 13.00 / 14.00 / 15.00

4 De Nieuwe KHL Oostelijke Handelskade 44A

**Guided tours:
Along the Lloyd Complex** (in Dutch)
sa & su from 10.30 every hour / 45 min

**Film:
the history of the harbour**
sa & su ongoing

**Story:
The treasure of the Tubantia** (in Dutch)
sa 12.00 / 14.00 / 15 min
su 12.00 / 15.00 / 15 min

**Get a tour from our
junior guides** (in Dutch) / p 88
sa & su ongoing guided tours
11.00-17.00 / 30 min

6 Lloyd Hotel Oostelijke Handelskade 34

**Family activity:
Journey of the young emigrant
Zotia** (in Dutch) / p 88
sa 10.45 & 14.45 / 15 min
su 10.45 & 13.45 / 15 min

**Music:
Slaulove: choral poems of
Slauerhoff**
sa 11.45 / 12.45 / 13.45 / 16.00 / 15 min
su 11.45 / 12.45 / 14.45 / 15.45 / 15 min

*"De Verenigde
Oost-Indische
Compagnie had
hier vanaf 1660
scheepswerven,
pakhuizen en
lijnbanen."*

In 1897 liet de Nederlandsche Fabrik van Werktuigen en Spoorwegmaterieel, het latere Werkspoor, drie enorme fabriekshallen bouwen op Oostenburg. Aanleiding was een Zuid-Afrikaanse mammoetorder voor de bouw van veertig locomotieven en vierhonderd goederenwagens. In 1903 en 1905 werden nog twee hallen bijgebouwd.

Van Gendt Hallen

Jacob Bontiusplein 1

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

› ongoing guided tours in groups

In 1897, the Nederlandsche Fabrik van Werktuigen and Spoorwegmaterieel (Factory for Railway material), later Werkspoor, had three huge factory halls built at Oostenburg. The reason was a huge order of forty locomotives and four hundred freight wagons from South Africa. In 1903 and 1905 two more halls were added.

"The Dutch East India Company (VOC) had ship-yards, warehouses and other buildings here from 1660 onwards."

"Voorheen stond hier de herberg 'Daar de jager uithangt', waar het Hoogheemraadschap al sinds 1609 vergaderde."

Dit als een deftige buitenplaats ogende gebouw fungeerde eeuwenlang als hoofdkwartier van het voor dit gebied verantwoordelijke waterschap. Binnen zijn buitengewoon rijke plafonds van de uit Eisleben in Saksen-Anhalt afkomstige stucwerker Christiaan Wittenbeeker te zien en kostbare spiegellijsten en wapenborden van de beeldsnijder Pierre le Normant, van oorsprong uit Orleans.

8

C. van der Does / anno 1727

open

za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

Gemeenlandshuis

Diemerzeedijk 27

This building, that appears to be a dignified country house, served as the headquarters of the water authority responsible for this area for centuries. Inside exceptionally rich ceilings from the stucco worker Christiaan Wittenbeeker from Eisleben in Saxony-Anhalt can be found, along with valuable mirror frames and coats of arms carved by Pierre le Normant, a woodcarver from Orleans.

"Here stood an inn, known as 'where the hunter resides'. This is where the water authority had been meeting since 1609."

"Deze plaats wordt ook wel 'jodenmanussie' genoemd, maar niemand weet de oorsprong van dit woord of wat het betekent."

Gedurende ruim twee eeuwen vonden hier naar schatting 100.000 Asjkenazische joden hun laatste rustplaats, zo'n 80 procent van alle Amsterdamse joden in die periode. Deze in 1942 gesloten begraafplaats voor joden met een Duitse en Oost-Europese herkomst is daarmee in zijn soort de grootste van ons land en een van de grootste van Europa.

9

anno 1714

Joodse Begraafplaats Zeeburg

open

za / sa GESLOTEN / CLOSED
zo / su 10.00-17.00

Valentijnkade / bij het hek

During more than two centuries approximately 100,000 Ashkenazi Jews found there final resting place here, 80 percent of all Amsterdam Jews in that period. This graveyard for Jews of German and Eastern-European descent is the largest of its kind in our country and one of the biggest in Europe; it closed in 1942.

"The graveyard was also called the 'jodenmanussie', but nobody knows the origin or meaning of the word."

“Door de onopvallende ligging zagen de Duitsers het gebouw over het hoofd en bleef het interieur gespaard.”

Aan de davidster in het ronde raam boven in de gevel en de Hebreeuwse tekst boven de deur zie je dat dit een synagoge is. Het ontwerp in de stijl van de Hollandse Renaissance gaat in tegen de destijds in heel Europa gangbare gewoonte om synagogen een oriëntaals uiterlijk te geven. Het interieur is buitengewoon goed intact gebleven.

- › vrije inloop met tascontrole
- › Europese dag van Joods Cultureel Erfgoed p 24

10

E. M. Rood / anno 1892

open

za / sa GESLOTEN / CLOSED
zo / su 12.00-15.00

Synagoge Gerard Doustraat

Gerard Doustraat 238

- › open access with bag control
- › European Day of Jewish Cultural Heritage p 24

This synagogue is discernible by The Star of David in the circular window high in the façade and the Hebrew text above the door. The design in the style of the Dutch Renaissance goes against European trends that gave synagogues an oriental appearance. The interior has been kept remarkably intact.

“Because of the inconspicuous location, the Germans overlooked the building and the interior was spared.”

22

“De zitbanken in de sjoel zijn vervaardigd van Slavonisch eikenhout.”

De Asjkenazische gemeente van Amsterdam heeft sinds 1635, het jaar van haar officiële stichting, verschillende indrukwekkende synagogen in Amsterdam laten bouwen. Dit ontwerp van Elte leunt stilistisch sterk op het werk van Dudok en Lloyd Wright. Het goed bewaarde interieur bevat onder meer gebrandschilderde ramen van de beroemde Haarlemse glazenier Willem Bogtman.

11

H. Elte / anno 1928

- › vrije inloop met tascontrole
- › architectuur rondleidingen 11.00 12.00 13.00
- › duur 60 min max. 30 pers.

Raw Aron Schuster Synagoge

Heinzestraat 1-3

open

za / sa GESLOTEN / CLOSED
zo / su 11.00-14.00

- › open access with bag control
- › architecture tours 11.00 12.00 13.00
- › 60 min max. 30 pers.

The Ashkenazi community of Amsterdam built several impressive synagogues in Amsterdam from 1635 onwards, the year of their official foundation. This design by Elte is stylistically inspired by Dudok and Lloyd Wright. The well preserved interior contains among other things stained glass windows by the famous Haarlem glassmaker Willem Bogtman.

“The rows of benches in the Sjoel are made of Slavonian oak.”

23

Zondag 9 september Europese Dag van Joods Cultureel Erfgoed

www.facebook.com/joodserfgoed
www.jewishheritage.com

Dit programma vindt plaats in het kader van de Europese Dag van Joods Cultureel Erfgoed dat sinds 1999 in 32 landen wordt georganiseerd. In Nederland wordt de dag gesponsord door Stichting Levi Lassen en B'nai B'rith in Nederland, Loge Hilleel.

Openstellingen

9 Joodse Begraafplaats Zeeburg
Valentijnkade 124 / 10.00-17.00

10 Synagoge Gerard Doustraat
Gerard Doustraat 238 / 12.00-15.00

11 Raw Aron Schuster Synagoge
Heinzestraat 1-3 / 11.00-14.00

31 Huis De Pinto
Sint Antoniesbreestraat 69 / 10.00-17.00

 Gassan Diamonds / p 70
Nieuwe Uilenburgerstraat 173-175

Uilenburgersjoel
Nieuwe Uilenburgerstraat 91
10.00-17.00

Portugese Begraafplaats Beth Haim
Kerkstraat 10, Ouderkerk a/d Amstel
9.00-15.00

Activiteiten

**Melodieën van Rosj Hasjana in
10 Synagoge Gerard Doustraat**
12.00-15.00

Leden van het Amsterdams Synagogaal Koor brengen melodieën ten gehore van Rosj Hasjana, het Joods Nieuwjaar, dat dit jaar op zondagavond 9 september begint.

**Lezing over De Leo Smit Stichting
in 31 Huis De Pinto** / 14.00 / 45 min
Eleonore Pameijer vertelt over de stichting die beoogt de bijna verloren muziek van Nazi vervolgte componisten uit de jaren '20-'40 weer te laten klinken.

**Muziek van Nazi vervolgte
componisten & 'vergeten muziek'
in 31 Huis De Pinto**
15.00u & 16.00 / 40 min
Optreden door Eleonore Pameijer, fluitiste en Ursula Schoch, violiste.

Rondleidingen door Gassan Diamonds
Nieuwe Uilenburgerstraat 173 -175
10.00 / 11.00 / 14.00 / 15.00 / 45 min

**Karel Baracs, stadsverteller van
Amsterdam in de Uilenburgersjoel**
Verhalen over het redden van kinderen uit de Hollandsche Schouwburg.
De verteller begint met zijn verhaal om 14.00.

24

25

Activities

**Melodies of Rosh Hasjana at
10 Synagoge Gerard Doustraat**
12.00-15.00

Members of the Amsterdam Synagogaal Choir sing melodies of Rosj Hasjana, the Jewish New Year which starts this year on Sunday evening September 9th.

**Lecture about the Leo Smit
Foundation at 31 Huis De Pinto**
14.00 / 45 min
Eleonore Pameijer tells (in Dutch) about the foundation, which aims to perform music from 1920-1940, composed by composers prosecuted by the Nazi's.

**Music of composers, prosecuted
by the Nazi's and 'forgotten music'
at 31 Huis De Pinto**
15.00u & 16.00 / 40 min
Performance by Eleonore Pameijer, flautist and Ursula Schoch, violist.

Tour through Gassan Diamonds
Nieuwe Uilenburgerstraat 173-175
10.00 / 11.00 / 14.00 / 15.00 / 45 min

**Karel Baracs is the storyteller of
Amsterdam in the Uilenburgersjoel**
Stories about saving Jewish children from the Hollandsche Schouwburg. The storyteller starts with his story at 14.00.

Sunday 9 September European Day of Jewish Culture

www.facebook.com/joodserfgoed
www.jewishheritage.com

This program is part of the European Day of Jewish Culture, which is organised since 1999 in 32 countries. In The Netherlands, the day is sponsored by the Levi Lassen Foundation and B'nai B'rith in Nederland, Loge Hilleel.

Openings

9 Joodse Begraafplaats Zeeburg
Valentijnkade 124 / 10.00-17.00

10 Synagoge Gerard Doustraat
Gerard Doustraat 238 / 12.00-15.00

11 Raw Aron Schuster Synagoge
Heinzestraat 1-3 / 11.00-14.00

31 Huis De Pinto
Sint Anthoniebreestraat 69 / 10.00-17.00

 Gassan Diamonds / p 70
Nieuwe Uilenburgerstraat 173-175

Uilenburgersjoel
Nieuwe Uilenburgerstraat 91
10.00-17.00

Portugese Begraafplaats Beth Haim
Kerkstraat 10 / Ouderkerk a/d Amstel
9.00-15.00

“Bij het ontwerp in 1930 stond één ding vast: het moest een gebruiksbos zijn voor alle Amsterdammers”

Dit uitgestrekte park is ontworpen met Engelse landschapsparken in het achterhoofd. Kenmerkend zijn de als coulissen geplaatste bomengroepen, glooiende grasvelden, slingerende waterpartijen en vele doorzichten. In de crisisjaren voor de Tweede Wereldoorlog werden werklozen hier verplicht tewerkgesteld.

- › **A** Europa in het Amsterdamse Bos p 76
- › doorlopend rondleidingen naar boothuis
- › **R** familie-activiteit: mini-bos speurtocht p 89

12

J. Mulder & C. van Eesteren / anno 1934-1964

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

Amsterdamse Bos

Bosbaanweg 5

- › **A** Europe in the Amsterdamse Bos p 76
- › continuous tours to boathouse
- › **R** family activity: mini Forest scavenger hunt p 89

This expansive park is designed with English landscape parks in mind. Characteristics of such parks are the tree groups, sloping grass lawns, meandering water features and the many viewpoints. Following the Great Depression and during the interwar period the unemployed were obliged to work here.

“With the design in 1930 one thing was certain: it had to be a forest that was usable for all residents of Amsterdam.”

“Het prefabgebouw bestaat uit units van 3.36 meter of verhoudingen daarvan en is een voorbeeld van het structuralisme.”

De lage, geschakelde paviljoens zijn omringd door groen. Patio's, lichtkoepels en grote glazen puien laten van alle kanten daglicht binnen. Ruimtes gaan haast ongemerkt in elkaar over en overal zijn intieme hoekjes die een gevoel van geborgenheid oproepen. Van Eycks speelse, poëtische ontwerp is een reactie op de grootschalige en eentonige architectuur van zijn tijd.

13

A. van Eyck / anno 1960

- › doorlopend rondleidingen in groepjes
- › tentoonstelling Maison d'Artiste van Theo van Doesburg en Cornelis van Eesteren

Burgerweeshuis

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

IJsaanpad 1

- › ongoing guided tours in groups
- › exhibition Maison d'Artiste of Theo van Doesburg and Cornelis van Eesteren

The low, connected pavilions are surrounded by greenery. Patios, rooflights and large glass fronts draw in daylight from every direction. Spaces flow into one another effortlessly and intimate corners which evoke a feeling of security can be found everywhere. Van Eyck's playful and poetic design is a reaction against the large-scaled and monotonous architecture of his time.

“The prefab building consists of 3,36 meter units or a ratio of 3.36 and is an example of structuralism.”

“Ondanks de bedrijfsnaam hebben op dit spoornet alleen maar stoomtreinen gereden.”

Amsterdam Willemspark, zoals de oorspronkelijke stationsnaam luidt, is gebouwd voor de Hollandsche Electriche Spoorweg Maatschappij, die tot 1972 de Haarlemmermeerlijnen exploiteerde. Het is nu onder meer de thuisbasis van de Electriche Museumtramlijn Amsterdam, die niet alleen historische trams uit Nederlandse steden laat rijden, maar ook uit Wenen en Praag.

› **L** Social media fotowedstrijd p 83
› doorlopend tramritjes

14

H. van Emmerik / anno 1915

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

Haarlemmermeerstation

Amstelveenseweg 264

› **L** Social media picture contest p 83
› ongoing tram rides

28

“Een grafhuisje draagt een geestig opschrift: Het is hier beter / dan in 't verleden / geen buren boven, noch beneden”

De oude dorpskern van Sloterdijk is tegenwoordig volledig ingesloten door Amsterdam. In de voormalige dorpskern en op het omliggende kerkhof werden eeuwenlang welgestelde inwoners van Amsterdam begraven, want in de stad was nauwelijks meer ruimte voor bijzettingen. De Petruskerk bleef uiteindelijk behouden voor sloop dankzij de eeuwige rechten op een aantal van deze graven.

15

anno ±1450 & 1664

› **B** Europa in de Petruskerk p 76

Petruskerk

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

Spaarndammerdijk 681

› **B** Europe in the Petruskerk p 76

29

The Amsterdam Willemspark, as the station was originally known, was built for the Dutch Electric Railway Company (HESM), which utilised the Haarlemmermeer-rails until 1972. Now it is among other things the home of the Electric Museum Tram Line Amsterdam, which runs historical trams from Dutch cities, but also from foreign cities such as Vienna and Prague.

“Despite the company name, only steam trains operated on this rail network.”

The old village center of Sloterdijk is nowadays completely surrounded by Amsterdam. In the former village church and its surrounding graveyard, well-off citizens from Amsterdam were being buried for centuries, as the city was already at breaking point with few burial spots left. The Petruskerk has avoided demolition because of the eternal rights on some of these graves.

“A burial house carries a witty inscription: It is better here / than in the past / no neighbors above, nor below”

"De gebeeldhouwde raven op de voorgevel verbeelden de berichten die van binnen de wereld in werden gezonden."

Dit bakstenen arbeiderspaleis vol speelse vormen is een van de fraaiste sociale woningbouwcomplexen ooit gebouwd. Behalve woningen omvat het een postkantoor, een school (nu museum) en een vergadergebouwtje. De expressieve toren aan de achterzijde is de icoon van de Amsterdamse School en prikkelt de fantasie.

- › rondleidingen
- › tentoonstelling
- › **S** familie-activiteit: workshop linoleum snijden p 92

16

M. de Klerk / anno 1919-1921

open

za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

Het Schip

Oostzaanstraat 45

- › guided tours
- › exhibition
- › **S** family activity: workshop linoleum cutting p 92

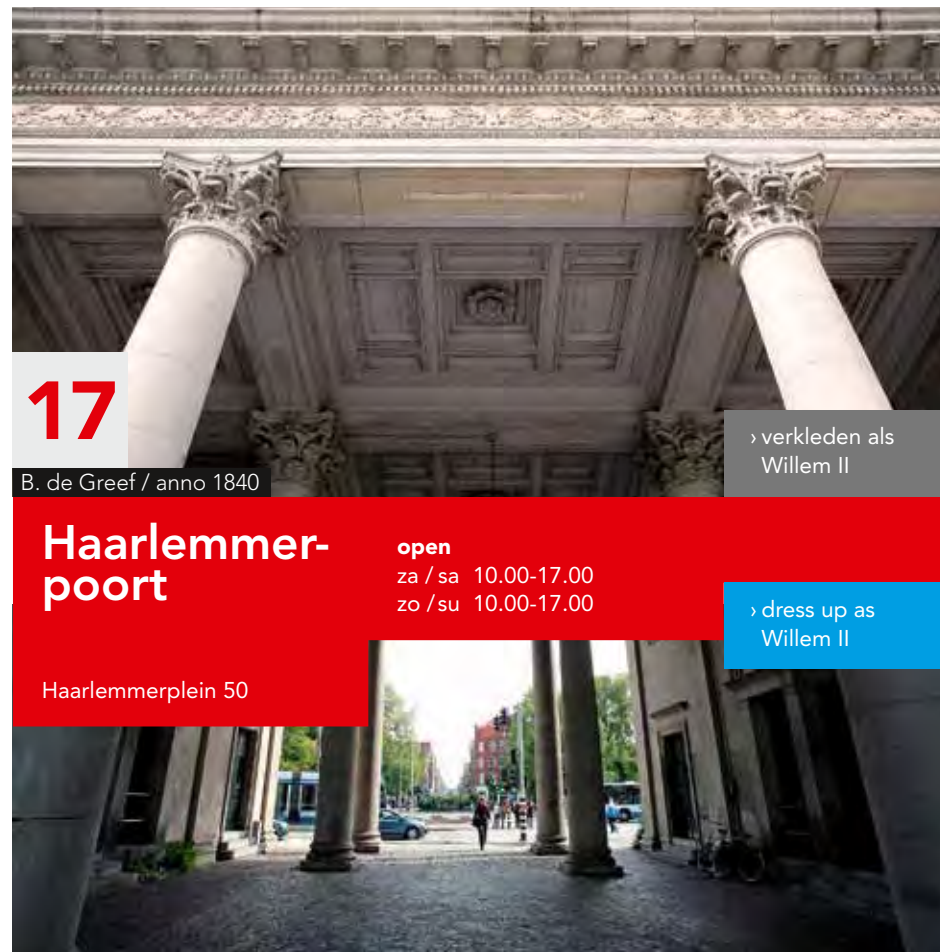
30

This brick workers palace, filled with playful shapes, is one of the finest social housing complexes ever built. Besides housing it also hosts a post office, a school (now museum) and a small building for gatherings. The expressive tower on the back of the building is the hallmark of the Amsterdam School, and ignites the imagination.

"The sculpted ravens on the front symbolise the messages that were sent out from the phone booth inside."

"Niet lang voor de afschaffing van de stedelijke heffingen op ingevoerde goederen werd hier nog een accijnskantoor geopend."

Op de plaats van een hele reeks voorgangers verrees in 1840 deze neoclassicistische stadspoort, die tere ere van de kersverse koning Willem II officieel Willemspoort werd gedoopt. De Korinthische zuilen met fraai gedetailleerde kapitelen en de gebeeldhouwde reliëfs zijn verwijzingen naar Romeinse triomfbogen. De poort diende in oorsprong vooral als accijnskantoor en heeft sindsdien uiteenlopende functies gehad.

17

B. de Greef / anno 1840

› verkleed als Willem II

Haarlemmerpoort

open

za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

Haarlemmerplein 50

› dress up as Willem II

31

On the location of numerous predecessors this neoclassical city gate was built in 1840, and baptised as Willemspoort in honour of the brand new King Willem II. The Corinthian columns with beautifully detailed capitals and carved reliefs are evocative of Roman triumphal arches.

"The gate hosted an excise office (inland duties) just years before taxes to enter the city were abolished."

“De naam van dit monument komt van de gebeeldhouwde koppen met uitzonderlijk grote neuzen aan de topvel.”

De schilder Antonie Elliger signeerde en dateerde in 1756 een reeks behangselschilderingen in de zaal van het achterhuis, zonder twijfel de mooiste ruimte van dit rijkelijk met bijzondere interieurs bedeelde huis. Elliger was een telg van een schilderdynastie die zijn wortels had in Zweden en waarvan de leden in heel Europa werkzaam waren, onder meer in Berlijn, Mainz en Antwerpen.

› doorlopend rondleidingen in groepjes

18
anno 1752

Huis met de Neuzen

Singel 116

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

› ongoing guided tours in groups

In 1756, the painter Antonie Elliger signed and dated a series of wallpaper paintings in the hall of the backhouse, which is without doubt the most beautiful space in this lavishly decorated house. Elliger was the descendant of a painting dynasty with roots in Sweden and whose members worked throughout Europe, including Berlin, Mainz and Antwerp.

“The house has been given this name, because the three heads on top of the façade have exceptionally large noses.”

“De NV Bank voor West-Europeeschen handel liet in de oorlogsjaren een schuilkelder in de tuin bouwen.”

De uit Hamburg afkomstige koopman en bankier Guilielmo Bartolotti heette eigenlijk Willem van den Heuvel. Hij nam de achternaam van een aangetrouwde oom uit Bologna aan toen die hem zijn handelsfirma en vermogen naliet en bouwde een van de schitterendste grachtenhuizen van Amsterdam.

19
H. de Keyser / anno 1622

Huis Bartolotti

Herengracht 170

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

› doorlopend rondgang in groepjes

› ongoing tour in groups

Guilielmo Bartolotti, merchant and banker from Hamburg, was actually called Willem van den Heuvel. He took the surname from his married uncle from Bologna, who gave him his trading company and assets, allowing him to build one of the most brilliant houses along the Amsterdam canals.

“The NV Bank for Western-European trade built a bomb shelter in the backyard during the war years.”

Op zoek naar de ware Jacob

Een bijzonder verhaal vormt de ooit zo beroemde maar nu grotendeels vergeten Amsterdamse schilder Jacob de Wit (1695-1754).

Deze schilder werd beroemd door zijn vele schilderijen in monumentale stadspaleizen, buitenplaatsen en kerken in heel Nederland en Europa. Door zijn talent en schilder-techniek maakte hij onder andere bedrieglijk echte, op beeldhouwwerk lijkende, schilderijen die naar hem zijn vernoemd als 'Witjes'. Zijn schilderijen zijn nu door de eeuwen heen wereldwijd verspreid en ook zoek geraakt. Door zijn populariteit zijn de 'Witjes' veel nagemaakt, dus waar zijn Jacob's ware schilderijen te vinden? Kijk en onderzoek zelf welke werken van deze geboren en getogen Jordanese schilder zijn.

19 Huis Bartolotti / Herengracht 170

Ontdek de bijzonder 'Witjes', ze hangen hier naast de plafondschildering van Jacob, maar ook op andere plekken. Waar hangen ze nog meer en zijn ze gebeeldhouwd of geschilderd?

.....

24 Huis de Vicq / Herengracht 47

Jacob schilderde hier ook vele 'Witjes', maar ook oorspronkelijk voor dit pand? Kijk goed of er hier misschien iets niet klopt!

.....

25 De Bazel / Vijzelstraat 32

Hier kunt u ook Witjes bekijken, maar zijn deze echt van Jacob zelf? Kijk en onderzoek het zelf!

.....

31 Huis De Pinto / Sint Antoniesbreestraat 69

David de Pinto was opdrachtgever van Jacob de Wit, maar zijn de overgebleven plafondschilderingen ook werken van Jacob?

.....

35 Koninklijk Paleis Amsterdam / Dam

In de Vroedschapskamer zijn Witjes te vinden die bijna niet van echt beeldhouwwerk zijn te onderscheiden. Probeer ook het grootste schilderij van Jacob de Wit te vinden, deze heet Mozes verkiest de 70 Oudsten en is wel 5,2 m x 12,55 m groot.

Seeking the true Jacob

A remarkable story is that of the once famous but now mostly forgotten Amsterdam painter Jacob de Wit (1695-1754).

This painter became renowned for his many paintings in monumental city palaces, country houses and churches throughout the Netherlands and Europe. With his talent and painting technique, he made, among other things, deceptively real, sculpture-like, paintings named after him as 'Witjes'. His works have spread globally over the centuries and are now lost. Because of their popularity, the 'Witjes' are copied a lot; so where are his real pieces, where can Jacob's true paintings be found? Jacob's original artworks can be seen in a number of monuments in Amsterdam, during Open Monumentendag Amsterdam you can find works by this born and bred Jordanian painter in many buildings that will open their doors.

19 Huis Bartolotti / Herengracht 170

Discover the special 'Witjes', here they can be found next to the ceiling paintings of Jacob, but also in other places. Where else are they hanging and are they sculpted or painted?

.....

24 Huis de Vicq / Herengracht 47

Jacob painted many 'Witjes' here, but were they originally for this building? Check carefully if something is wrong here!

.....

25 De Bazel / Vijzelstraat 32

Here you can also view 'Witjes', but are they really from Jacob himself? Look and try to find out yourself!

.....

31 Huis De Pinto / Sint Antoniesbreestraat 69

David de Pinto was a patron of Jacob de Wit, but are the remaining ceiling paintings also works by Jacob?

.....

35 Koninklijk Paleis Amsterdam / Dam

The 'Witjes' can be found in the Vroedschapskamer, where they can hardly be distinguished from real sculpture. Try to find the largest painting by Jacob de Wit, it is called Moses elects the 70 elders and has a size of 5,2 m x 12.55 m.

“De Deense koning dreigde een handelsroute af te sluiten, toen het stadsbestuur geen lutherse kerk wilden bouwen.”

De koningen van Zweden en Denemarken en enkele machtige Duitse stadsbesturen betaalden mee aan de bouw van deze kostbare kerk aan het Spui. Onder de Amsterdamse lutheranen, die op een zeker moment wel een zesde van de totale bevolking vormden, waren veel immigranten uit het Oostzeegebied.

- › doorlopend muziek vanaf 13.00
- › pitches
- › **T** familie-activiteit: kerk voor de kleinsten p 92

20

W. Becker & W. van Daelen / anno 1633

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su GESLOTEN / CLOSED

Oude Lutherse Kerk

Singel 411

- › continuous music from 13.00
- › pitches
- › **T** family activity: church for the little ones p 92

36

“Vrouwen konden voor een stuiver een stoel huren in het midden van de kerk, veilig omringd door de mannen in de kerkbanken.”

Begin 17e eeuw bouwde de uit Münster afkomstige koopman Harmen Warendorp op een binnenterrein tussen Singel en Herengracht een houten doopsgezinde schuilkerk, die in 1639 werd vervangen door het nog grotendeels bestaande huidige gebouw. De eerste generaties bezoekers bestonden uit doopsgezinden van Vlaamse, Friese en Noord-Duitse afkomst.

21

anno 1639

- › **C** Het Amsterdams Gemengd Koor p 77
- › **O** juniorgidsen p 88
- › za 13.00 lunchconcert
- › doorlopend rondleidingen

Doopsgezinde Singelkerk

Singel 452

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 13.00-17.00

- › **C** The Amsterdam Mixed Choir p 77
- › **O** junior guides p 88
- › sa 13.00 lunch concert
- › continuous tours

37

The Kings of Sweden and Denmark, joined by other powerful German cities, helped pay for the construction of this costly church on the Spui. Among the Amsterdam Lutherians, who at a certain time formed a sixth of the cities population, were many immigrants from the Baltic Sea region.

“The Danish king threatened to close an important trade route when no Lutheran church was to be built.”

At the start of the 17th century Harmen Warendorp, a merchant from Münster, built a wooden Mennonite clandestine church on a courtyard in between the Singel and Herengracht, which was replaced in 1639 by the current building, which only partially remains. The first generation of visitors consisted of Mennonite from Flemish, Frisian and North-German descent.

“For the price of a penny women could rent a chair for the service and place it in the church hall safely guarded by men.”

"Dit jaar staat het Goethe-Institut in het teken van Karl Marx, die 200 jaar eerder geboren werd in Trier."

Met 159 gelijknamige instituten in 98 landen probeert de Bondsrepubliek Duitsland de Duitse taal en cultuur wereldwijd te bevorderen. Het voormalige patriciërshuis in de Gouden Bocht uit 1669 heeft nog grotendeels zijn oorspronkelijke indeling en bezit schitterende interieurs uit de 19e eeuw.

muziek
12.30 & 16.00
30 minuten

22
anno 1669

Goethe-Institut
Herengracht 470

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

› music
12.30 & 16.00
30 minutes

With 159 institutes in 98 countries the Federal Republic of Germany tries to promote German language and culture globally. The former patrician (noble) house along the Golden Bend, built in 1669, largely has its original layout and houses gorgeous interiors from the 19th century.

"This year the Goethe-Institut will shine light on Karl Max, who was born 200 years ago in Trier."

"Ooit zo verwaarloosd, dat er binnen klimop groeide. Nu gerestaureerd herinnert een plastic versie hieraan."

Dit relatief smalle pand is in 1669 gebouwd voor de koperslager en regent van het Walenweeshuis Marcus Muysart, die uit Lille afkomstig was. Achter de zandstenen gevel uit 1756 gaan bijzonder rijke interieurs schuil, die deels nog uit de 18e eeuw stammen en deels omstreekt 1880, bij een ingrijpende verbouwing door de architect Jan Springer, in historiserende stijlen zijn toegevoegd.

23
J. Springer / 1669 / ±1880

Huis Van Marwijk Kooy
Herengracht 474

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

› doorlopend rondleidingen in groepjes
› **L** Social media fotowedstrijd p 83

› ongoing guided tours in groups
› **L** Social media picture contest p 83

This relatively narrow building was built in 1669 for the coppersmith and regent of the Walenweeshuis Marcus Muysart, who came from Lille. Behind the sandstone facade from 1756 are particularly rich interiors, which partly date from the 18th century and partly around 1880, due to a drastic renovation by architect Jan Springer, who added them in historising styles.

"Because of negligence ivy grew inside a bedroom. In a later renovation the ivy got an honorary plastic replacement."

"De Duitse dichter Schlegel werkte in de vier jaar dat hij hier woonde aan zijn vertalingen van Shakespeare naar het Duits."

Dit dubbele woonhuis is gebouwd voor de arts François de Vicq, telg van een doopsgezinde koopmansfamilie uit de Franse Westhoek die via Antwerpen in Amsterdam belandde. In 1626 promoveerde hij aan de prestigieuze universiteit van Padua. Mogelijk deed hij in Italië zijn voorliefde op voor de grootse stijl die de classicistische voorgevel van Herengracht 476 zo kenmerkt.

› doorlopend rondleidingen in groepjes

24

anno 1670

open

za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

› ongoing guided tours in groups

Huis de Vicq

Herengracht 476

This double residential home was built for the doctor François de Vicq, the descendant of a baptist merchant family from the French Westhoek who moved to Amsterdam via Antwerp. In 1626 he obtained his doctorate at the prestigious university of Padua. It is likely that in Italy he acquired his love for the grand style that is so characteristic for the classical façade of Herengracht 476.

"The poet Schlegel worked on his German translations of Shakespeare during the 4 years that he lived here."

"Tussen De Bazel en de voormalige Vijzelbank aan de Keizersgracht loopt een ondergrondse tunnel: de 'Poentunnel'."

Dit voor Amsterdamse begrippen kolossale gebouw oogt aan de buitenkant afwerend en massief, maar is binnen verrassend licht en transparant. Opmerkelijk is de 18e-eeuwse zaal met geïdealiseerde Italiaanse landschapsschilderingen op de tweede verdieping, die integraal is overgebracht uit een grachtenhuis iets verderop.

25

K. P. C. de Bazel / anno 1926

› juniorgidsen
› zie volledig De Bazel programma p 42

De Bazel

open

za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

Vijzelstraat 32

› junior guides
› see the complete De Bazel program p 42

This colossal building (by Amsterdam's standards) looks bulky and solid from the outside, but is surprisingly light and airy inside. Remarkable is the 18th century room with idealised Italian landscape paintings on the second floor, which was entirely moved from the canal house a bit further.

"In between De Bazel and the former Vijzelbank on the other side of the Keizersgracht is a tunnel called: the 'money tunnel'."

Activiteiten in De Bazel

Vijzelstraat 32
za & zo 10.00-17.00

De Bazel is niet alleen een uniek historisch pand, maar wordt nu bewoond door het Stadsarchief met haar uitgebreide collectie en Monumenten en Archeologie. Ter ere van dit bijzondere weekend zijn op zaterdag en zondag doorlopend rondleidingen langs de hoogtepunten. Start ieder half uur, 11.00-16.30, met om 14.00 ook een Engelstalige rondleiding.

Lezing

E Jazzfans & Swingnozems
za & zo 15.00 / 45 min p 78

Wandeling

D Butlers & belboys, Heemschut Hoteltour
za 10.00 & 12.00 / 90 min / p 77

Wandeling

F Amsterdam in roze perspectief
za & zo 11.30 / 120 min / p 78

Wandeling

G Materialen van heinde en verre
za & zo 13.00 / 60 min / p 79

Lezing

H Amsterdam als middelpunt van Europa
za & zo 14.00 / 45 min / p 79

Lezing

I Beladen verleden van de grachtengordel
Ninsee verzorgt deze lezing
zo 10.30 / 45 min / p 82

Lezing

J Driemond: waterknooppunt tussen Duitsland en Amsterdam
zo 16.00 / 60 min / p 82

Familieactiviteit

O Rondleidingen door onze juniorgidsen
za & zo 11.30-15.30 / 30 min / vrije inloop / p 88

Familieactiviteit

U Speurtocht door De Bazel
za & zo 10.00-17.00 / p 93

Familieactiviteit

V Poppenspel in de Schatkamer
za 15.00 / 30 min / p 93

Lezing

E Jazzfans & Swingnozems
sa & su 15.00 / 45 min / p 78

Walk

D Butlers & belboys, Heemschut Hoteltour
sa 10.00 & 12.00 / 90 min / p 77

Walk

F Amsterdam in pink perspective
sa & su 11.30 / 120 min / p 78

Walk

G Materials from near and far
sa & su 13.00 / 60 min / p 79

Lecture (in Dutch)

H Amsterdam as center of Europe
sa & su 14.00 / 45 min / p 79

Lecture (in Dutch)

I Connotated past of the Amsterdam canals
Organised by Ninsee.
su 10.30 / 45 min / p 82

Activities in De Bazel

Vijzelstraat 32
sa & su 10.00-17.00

De Bazel is not only a special historical building, but is inhabited at the moment by the Stadsarchief with its large collection and Monuments and Archeology. In honor of this extraordinarily weekend guided tours will be offered, starting every half hour, from 11.00-16.30, with an special English version at 14.00.

Lecture (in Dutch)

J Driemond: water junction between Germany and Amsterdam
su 16.00 / 60 min / p 82

Family activity

O Let yourself be guided by our junior guides
sa & su 11.30-15.30 / 30 min / free entrance / p 88

Family activity

U Scavenger hunt through the Bazel
sa & su 10.00-17.00 / p 93

Family activity

V Puppet show in the Treasure House
sa 15.00 / 30 min / p 93

42

43

“De bankier Karel van Aalst schonk in 1920 het pand aan Amsterdam op voorwaarde dat het altijd de ambtswoning zou blijven.”

De Antwerpenaar Paulus Godin, die was getrouwd met de Keulse Catharina van Hattingh, speelde als bewindhebber van de West-Indische Compagnie en oprichter van de Sociëteit van Suriname een belangrijke rol in de slavenhandel van zijn tijd. In 1873 liet Hendrik van Loon de belangrijkste vertrekken van het huis opnieuw decoreren en inrichten volgens de laatste Parijse mode.

› doorlopend rondleidingen in groepjes

26

anno 1672 & 1873

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

› ongoing guided tours in groups

Ambtswoning van de Burgemeester

Herengracht 502

The Antwerp-based Paulus Godin, who was married to Catharine of Hattingh of Cologne, played an important role in the slave trade of his time as the director of the West India Company and founder of the Suriname Society. In 1873, Hendrik van Loon decorated the most important rooms of the house in accordance with the latest Parisian fashion.

“The banker Karel van Aalst donated the building in 1920 to the city on condition that it would remain the home of the mayor.”

“De achterkamer heeft een plafondschildering die het spreekwoord ‘pronk niet met ander mans veren’ uitbeeld.”

De officiële entree is uitgevoerd in kostbare materialen en bevindt zich in de vestibule van het buurhuis, ontworpen in 1896 door Eduard Cuypers voor de uit Hamburg afkomstige bankier Amandus May. Op de bel-etage van het oorspronkelijk 17e-eeuwse Huis met de Dolfijnen bevinden zich twee grote kamers met laat 19e-eeuwse interieurs. Blikvangers zijn de rijkversierde plafonds, aan de tuinzijde de originele vensterluiken en luikenkasten.

27

anno ±1685 & 1881

› doorlopend rondleidingen in groepjes

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

› ongoing guided tours in groups

Huis met de Dolfijnen

Herengracht 526

The official entrance to the house is in the vestibule of the neighbouring house and made out of costly materials, designed in 1896 by Eduard Cuypers for Amandus May, a banker from Hamburg. On the Piano nobile (first floor) of this originally 17th century 'House with the Dolphins' one can find two large chambers with 19th century interiors. Notable features here are the richly embellished ceilings.

“The backroom has a ceiling painting that illustrates the Dutch proverb: ‘don't show off with the feathers of someone else’.”

"Brants's pruik, waarmee hij is begraven, kostte 550 gulden, bijna het jaarinkomen van een ambachtsman."

Christoffel Brants, schatrijk geworden door de graanhandel met Rusland maar van eenvoudige afkomst, werd door tsaar Peter de Grote in de adelstand verheven. Hij breidde zijn familienaam uit tot Van Brants-Rus en bouwde het buitengewoon voorname hofje aan de Nieuwe Keizersgracht. In de regentenkamer prijkt zijn adelsbrief, voorzien van het zegel van de tsaar.

› **L** Social media fotowedstrijd p 83
› doorlopende film over de geschiedenis van het hofje

28

D. Marot / anno 1730

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

Van Brants-Rus Hofje

Nieuwe Keizersgracht 28-44

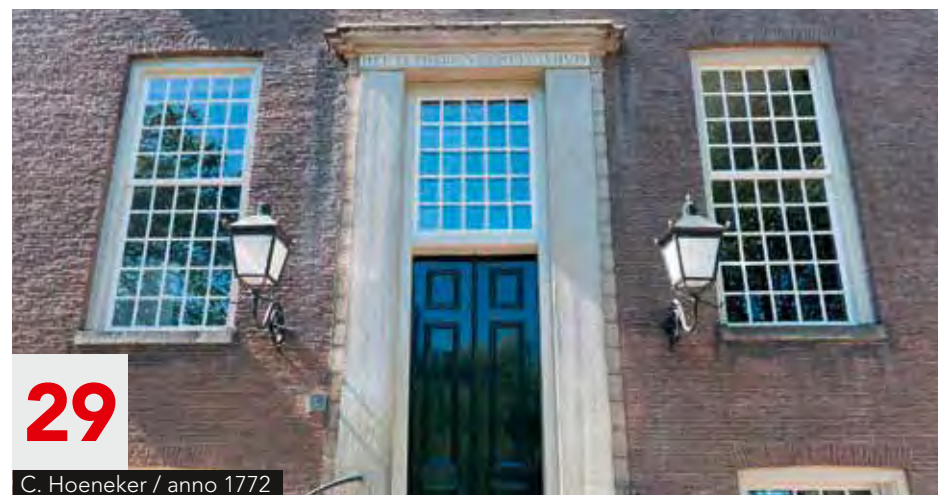
› **L** Social media picture contest p 83
› continuous film about the history of the courtyard

46

"Door de ruimhartigheid van het Amsterdamse stadsbestuur kon het gebouw groter worden dan was gepland."

De naam van dit voormalige lutherse oude mannen- en vrouwenhuis is afgeleid van het stadje Wittenberg in Saksen-Anhalt, waar Luther in 1517 de Reformatie inluidde door zijn vermaarde 95 stellingen aan de deur van de slotkapel te spijkeren. Het pand wordt nu verbouwd en als preview is de kerkzaal open met als pronkstuk de vermaarde burgermeesterpoort door Jacob Husley.

29

C. Hoeneker / anno 1772

De Wittenberg

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

Nieuwe Keizersgracht 570

47

Christoffel Brants, who amassed large sums of money through grain trade with Russia, but of humble decent, was elevated to nobility by Tsar Peter the Great. He extended his family name to Van Brants-Rus and built this remarkably pleasant courtyard on the Nieuwe Keizersgracht. The regent room is adorned with his patent of nobility, bearing the seal of the Tsar.

"The wig of Brants, with which he also had himself buried, cost 550 guilders, about the annual income of a craftsman."

The name of this former Lutheran retirement home is derived from the town Wittenberg in Saksen-Anhalt, where Luther sparked the Reformation in 1517 by nailing his renowned 95 theses to the door of the chapel. As a preview the church hall will be opened with the mayors gate by the renowned Jacob Husley as centerpiece.

"Thanks to the generosity of the Amsterdam City Council the building could be built bigger than originally planned."

“Boven het altaar is al sinds 1830 het wapen van het Verenigd Koninkrijk te vinden.”

De sierlijke bakstenen voorgevel van deze anglicaanse kerk is een vroeg voorbeeld van de in Engeland geboren neogotische stijl in Nederland. Binnen verwijzen gebrandschilderde ramen met de figuren van koning-stadhouder Willem III en de missionaris Willibrordus naar de eeuwenoude betrekkingen tussen Nederland en Groot-Brittannië.

30

J. J. Janssen / anno 1827

open

za / sa 10.00-17.00
zo / su 12.00-17.00

Christ Church Amsterdam

Groenburgwal 42

The decorative brick facade of this Anglican church is an early example of the English neo-gothical style in the Netherlands. The stained-glass windows with depictions of King- stadholder (chief magistrate) Willem III and the missionary Willibrordus refer to the age old relations between the Netherlands and Great Britain.

“Since 1830 the Royal Arms of the United Kingdom can be found above the altar.”

“Isaac De Pinto was zo rijk dat een stadhouder in oorlogstijd bij hem aanklopte om geld te lenen.”

De Sefardische koopmansfamilie de Pinto vluchtte voor de Spaanse Inquisitie uit Portugal en belandde via Antwerpen in Amsterdam. Hun huis in de Sint Antoniesbreestraat werd rond 1680 verbouwd tot een heus stadspaleisje, vermoedelijk door Elias Bouman, de architect van de Portugees-Israëlitische synagoge iets verderop.

31

anno 1680

› **K** Door zee verbonden Portugezen en Nederlanders p 83
› Europese dag van Joods Cultureel Erfgoed p 24

Huis De Pinto

open

za / sa 10.00-17.00
zo / su 13.00-17.00

Sint Antoniesbreestraat 69

› **K** Connected by sea The Portugese and the Dutch p 83
› European Day of Jewish Cultural Heritage p 24

The Sephardic merchant family de Pinto fled the Spanish Inquisition from Portugal and ended up in Amsterdam having gone through Antwerp. Their house in the Sint Antoniesbreestraat was renovated to a real city palace in 1680, presumably by Elias Bouman, the architect of the Portuguese-Israelite synagogue further down the street.

“Isaac De Pinto was so rich that a stadtholder approached him in wartime to borrow money.”

“Ze wilden op hun dak een koepel die kon wedijveren met die van het stadhuis op de Dam, maar deze is er nooit gekomen.”

De gebroeders Trip dankten hun immense rijkdom aan de internationale wapenhandel en aan de ijzer- en kopermijnen die zij in Zweden exploiteerden. Schilderingen in het vorstelijke Trippenhuus tonen onder meer ruige Scandinavische landschappen en de ijzergieterij van de broers bij Stockholm.

› doorlopend rondleidingen in groepjes

32

J. Vingboons / anno 1662

open

za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

Trippenhuus

› ongoing guided tours in groups

Kloveniersburgwal 29

50

“In het klooster woonden de Paulus broeders, waarvan er in 1578 nog maar 10 over waren.”

Deze van oorsprong rooms-katholieke kloosterkapel werd eind 16e eeuw in gebruik genomen als kerk door gevluchte Franstalige protestanten uit de Spaanse Nederlanden. Later voegden zich hierbij ook hugenoten op de vlucht voor vervolging door de Franse koning. Nog elke zondag vinden hier diensten plaats in het Frans.

33

anno 1409

› avond programma p 52
› zaterdag 10.00-17.00 open dag Centre Français-Néerlandais

De Waalse Kerk

open

za / sa 10.00-22.00
zo / su 13.30-17.00

Walenpleintje 159

› evening program p 52
› zaterdag 10.00-17.00 open day Centre Français-Néerlandais

51

The Trip brothers accumulated their immense wealth thanks to the international arms trade as well as iron and copper quarries they exploited in Sweden. Paintings in the regal Trippenhuus show, among other things, rugged Scandinavian landscapes and the brothers iron foundries in Stockholm.

“They wanted a dome on their roof that could compete with that of the town hall on the Dam, but it was never built.”

This originally Roman Catholic convent chapel was put into use at the end of the 16th century as a church by refugee French Protestants from the Spanish Netherlands. Later the Huguenots fleeing their prosecution by the French King also joined. Every Sunday the church service is still held in French.

“In this monastery lived the Paulus brothers (monks), of whom only 10 were left in 1578.”

Avondprogramma

De Waalse Kerk

Walenpleintje 159
za 17.00-22.00

De Waalse Kerk is al eeuwenlang in Franse sferen! Kom langs voor een *plat du jour*, luister naar een *troubadour* of volg een Franse *cours*!

L'Église Wallonne, une ambiance française depuis des siècles. Venez nombreux pour un *plat du jour*, écoutez un *troubadour* ou suivez un de nos *cours*!

Toegang is gratis, maar in verband met het Plat du Jour: wie het eerst komt wie het eerst maalt.

Borrel / 17.00-18.30 / eigen kosten

Kom in Franse sferen! De bar serveert drankjes en op de achtergrond klinkt Franse muziek. Een mooie afsluiting van de dag of juist een fijne manier om de avond te beginnen.

Plat du jour / 18.30-20.00 / € 9.50

Geniet van een informeel diner in een fijne ambiance. Boeuf Bourguignon (runderstoofschotel) met groene salade en desembrood of provençaalse Ratatouille met couscous, groene salade en desembrood (vega).

De Franse troubadour / 18.30-21.00

Luc van Loo troubadourt in het Frans om iedereen nog meer in de stemming te brengen.

Lezing Jelle van Lottum / 19.00-19.30 / 30 min

Dr. Jelle van Lottum, senioronderzoeker van de KNAW, spreekt over de arbeidsmigranten in het Amsterdam van de Gouden Eeuw.

Franse lessen / 19.30 & 20.30 / 30 min

Parlez-vous francais? Je voudrais une baguette, kortom, schaaft je Frans bij tijdens onze Franse les. Docenten van de Franse school geven je in 30 minuten een paar praktische handvatten, zodat je tijdens je volgende vakantie iets beter uit de voeten, les pieds, kan!

Le bingo français / 20.00 & 21.30 / 15 min

Speel de Franse bingo. Let goed op, want alle cijfers worden in het Frans omgeroepen. Ce n'est pas facile!

Lezing Gabri van Tussenbroek / 21.00 / 30 min

Amsterdams bouw materiaal komt vrijwel altijd van elders, soms zelfs van heel ver weg. Bouwhistoricus en hoogleraar Van Tussenbroek gaat in op de herkomst van dat materiaal en de manier waarop dat door de eeuwen heen naar de stad werd gehaald.

52

Drinks / 17.00-18.30 / own charges

Enjoy the French atmosphere! Get a drink from the bar while listening to the French music being played in the background. A nice way to end your day or an excellent beginning of the evening.

Plat du jour / 18.30-20.00 / € 9.50

Do enjoy a casual diner in a nice ambiance. Boeuf Bourguignon (beef stew) with green salad and sourdough bread or provençal Ratatouille with couscous, green salad and sourdough bread (vega).

The French troubadour / 18.30-21.00

Luc van Loo will take you to la douce France with his French chansons.

Lecture Jelle van Lottum / (in Dutch) 19:00 / 30 min

Dr. Jelle van Lottum, senior researcher at the KNAW, talks about labour migrants in Amsterdam during the Golden Age.

French classes / 19.30 & 20.30 / 30 min

Parlez-vous francais? Je voudrais une baguette, in short, improve your French in our French classes. In 30 minutes, teachers from the French School give you some practical tips and tricks so you can explain yourself a little bit better during your next holiday in France.

Le bingo français / 20.00 & 21.30 / 15 min

Participate in this funny game. But do pay attention, Numbers are called out in French. Ce n'est pas facile!

Lecture Gabri van Tussenbroek (in Dutch)

21.00 / 30 min / Amsterdam building materials are almost always imported from abroad, sometimes from very far away. Building historian Van Tussenbroek discusses the origin of those materials and the way they were brought to the city across the centuries.

53

Evening program

De Waalse Kerk

Walenpleintje 159
sa 17.00-22.00

The Waalse Kerk has had a French atmosphere for centuries! Come along and enjoy a *plat du jour*, listen to a *troubadour* or participate in a French *cours*.

L'Église Wallonne, une ambiance française depuis des siècles. Venez nombreux pour un *plat du jour*, écoutez un *troubadour* ou suivez un de nos *cours*!

Admission is free, but in case of the Plat du Jour: first come first served.

*“De voormalige
ingang zat
verborgen in de
steeg, zodat je
in het geheim de
'stoep der schande'
kon betreden.”*

De Wijde en Enge Lombardsteeg herinneren aan de Noord-Italiaanse bankiers die in de middeleeuwen overal in Europa het systeem van kredietverlening tegen onderpand introduceerden. In 1614 nam het stadsbestuur deze 'lommerds', die zeer hoge rentetarieven hanteerden, de wind uit de zeilen door de Stadsbank van Lening op te richten, een instituut zonder winstoogmerk.

› film
› doorlopend rondleidingen naar Vondelzaal

anno 1550 & 1616

34

Stadsbank van Lening

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

› film
› continuous tours to Vondelzaal

Nes 57

The Wijde and Enge Lombard alleys are reminiscent of the Northern Italian bankers who introduced the lending system for collateral loans throughout Europe in the Middle Ages. In 1614 the city council dissolved these 'pawns', which used very high interest rates, with the City Bank of Loans, a non-profit institution.

“The former main entrance was hidden in the adjacent alley, so that visitors could secretly enter the 'shrine of shame'.”

*“Destijds moesten
zeventig woningen
worden geruimd
voor de bouw, het
werd ook wel het
achtste wereld-
wonder genoemd.”*

Een op Italiaanse voorbeelden gebaseerd ontwerp, duizenden heipalen gemaakt van Noorse boomstammen, een bekleding van zandsteen uit Duitse steengroeven en Italiaans marmer maken dit een bij uitstek Europees gebouw. De zeer prominente inbreng van de Antwerpse beeldhouwer Artus Quellinus bij de decoratie van exterieur en interieur compleeteert dit beeld.

› alleen toegang door reserveren p 7
› **W** familie-activiteit: Vraag maar Raak! p 94

35

J. van Campen / anno 1655

Koninklijk Paleis Amsterdam

open
za / sa GESLOTEN / CLOSED
zo / su zie / see p 7

Dam

› only access by reservation p 7
› **W** family activity: Just ask! p 94

With a design based on Italian models, with construction piles made of Norwegian tree trunks and facades of stone from German quarries and Italian marble, this building is remarkably European. The prominent contribution of the Antwerp sculptor Artus Quellinus for the decoration of the exterior and interior add to the European feel of the building.

“Seventy houses had to be demolished for the building of this palace. It was also called the eighth world wonder.”

“De gloeilampen in de wintertuin brachten vermoedelijk Gerard Philips op het idee om een gloeilampenfabriek te beginnen”

De uit de buurt van Hannover afkomstige horecaondernemer Adolf Wilhelm Krasnapolsky had Pools-Oekraïense wortels. Hij greep de Wereldtentoonstelling van 1883 aan om zijn café-restaurant in de Warmoesstraat uit te bouwen tot een hotel van internationale allure. Tot de hoogtepunten van het 19e-eeuwse interieur behoort de beroemde Wintertuin.

36

› doorlopend rondleidingen in groepjes

G. B. Salm / J. F. Henkenhaf / F. Ebert / anno 1880-1884

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

NH Collection Grand Hotel Krasnapolsky

Dam 9

› ongoing guided tours in groups

Adolf Wilhelm Krasnapolsky, of Polish-Ukrainian descent and from the vicinity of Hannover was this restaurant's owner. He took advantage of the World Exhibition in 1883 to redevelop his café-restaurant on the Warmoesstraat to a hotel worthy of international recognition. Among the highlights of its 19th century interior is the famous Winter Garden.

“The thousand light bulbs in the winter garden are said to have inspired Gerard Philips to start his light bulb factory.”

“Vondel woonde op de plek van de Euronext. Aan de achterzijde van het gebouw is een gedenksteen van hem te vinden.”

De Amsterdamse effectenbeurs komt voort uit de handel in aandelen van de Vereenigde Oostindische Compagnie, die al sinds 1606 aan het Damrak plaatsvond. Het huidige Euronext is een pan-Europese beurs die in 2000 ontstaat uit een fusie tussen de beurzen van Amsterdam, Brussel en Parijs, waarbij zich later nog die van Lissabon, Porto en Dublin aansloten.

37

› doorlopend rondleidingen in groepjes

J. Th. J. Cuypers / Gebr. Van Gendt Alzn. / anno 1913 & 1929

Euronext

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

› ongoing guided tours in groups

Beursplein 5

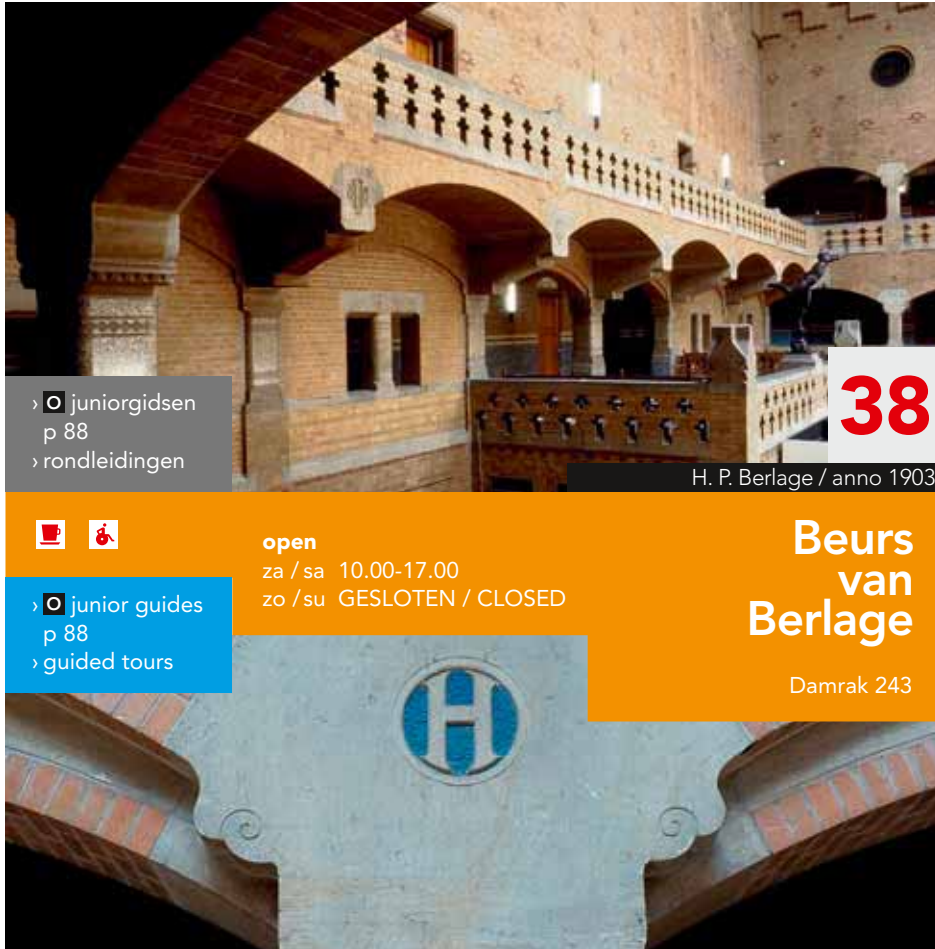

The Amsterdam stock exchange emerged from the trade in stocks of the United East-Indian Company (VOC), which took place on the Damrak since 1606. The current Euronext stock arose in 2000 as a result of a fusion between with the stock exchange in Amsterdam, Brussels and Paris, later the stock exchanges of Lisbon, Porto and Dublin also joined.

“Vondel lived on the location of the current Euronext building. At the back of the building a plaque of him can be found.”

"Onder de klok van de grote toren staat geschreven 'beidt uw tyd', een aansporing om op het juiste moment toe te slaan."

Berlage zag de beursfunctie van zijn gebouw maar als tijdelijk, want na de onvermijdelijke overwinning van het socialisme zou het gaan dienen als paleis voor het volk. Om dat laatste te benadrukken baseerde hij zijn ontwerp op middeleeuwse Italiaanse stadhuizen, die volgens hem de voortbrengselen waren van een sociaal rechtvaardige gemeenschap.

> juniorgidsen
p 88
> rondleidingen

38

H. P. Berlage / anno 1903

open

za / sa 10.00-17.00
zo / su GESLOTEN / CLOSED

> junior guides
p 88
> guided tours

Beurs
van
Berlage

Damrak 243

Berlage only saw his building's exhibitve function as temporary, because after the inevitable victory of socialism it would function as a palace for the people. To emphasize this desired outcome, he based his design on that of medieval Italian city palaces, which were, according to him, the products of a socially just society.

"Under the clock of the big tower is written 'time your hour', an encouragement to strike at the right time."

"Tot 1644 was er een grote zijkapel met daarin een replica van het Heilig Graf van Christus, de Jeruzalemkapel."

Lang is gedacht dat deze kapel aan de Zeedijk gewijd was aan de heilige Noorse koning Olof en werd er een verband gelegd met de vele Scandinavische zeelieden die Amsterdam aandeden. Waarschijnlijk is dat Olof een verbastering is van Odulf, een heilige monnik en missionaris uit Brabant, die onder meer gold als beschermer van dijken, buitenlandvaarders en scheepstimmerlieden.

39

anno ± 1440

Sint
Olofskapel

open

za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

Zeedijk 2A

It is speculated that this chapel on the Zeedijk was dedicated to the holy Norwegian king Olof, linking the many Scandinavian sailors who visited Amsterdam to home. It is more likely that Olof is a corruption of Odulf, a holy monk and missionary from Brabant, who among other things was the protector of dikes, foreigners and ship carpenters.

"Until 1644 the Jerusalem Chapel was attached to the Sint Olofskapel, a replica of the 'Holy Sepulcher' of Jesus Christ."

“Tussen de winkelschappen stond een verborgen kastje met een fles jenever voor de wachtende kapiteins.”

Het 19e-eeuwse interieur van de vermaarde winkel in scheepsbenodigdheden van de familie Vinke op de begane grond is uitzonderlijk gaaf bewaard gebleven. Een portret van de 16e-eeuwse Franse diplomaat Jean Nicot, die aan de wieg stond van de popularisering van tabak in Europa en zijn naam gaf aan de stof nicotine, herinnert aan een eerdere functie van het pand als tabakspakhuis.

› doorlopend rondleidingen in groepjes

40

anno 1775

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

Ship Chandlers Warehouse

Geldersekade 8

› ongoing guided tours in groups

60

“Naast een Zweedse schoenmaker, woonde hier zeelieden uit heel Europa, vrouwen en Joodse immigranten.”

De Geldersekade heeft eerder ook Rouaanse, Londense en Keulse Kaai geheten, een afspiegeling van de verschuivende handelsbetrekkingen in de loop der tijden. Ook de verschillende namen van dit uitzonderlijk smalle, van oorsprong laat 16e-eeuwse koopmanshuisje spreken wat dat betreft boekdelen: eerst Het wapen van Engeland en later De Graaf van Noorwegen.

41

anno ± 1600

Graaf van Noorwegen

open
za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

Geldersekade 15

61

The 19th century interior on the first floor of this historically renowned shop for ship supplies, owned by the Vinke family, is being kept in remarkable good condition. A portrait of the 16th century French diplomat Jean Nicot, a prominent figure in popularizing tobacco usage in Europe and the man nicotine is named after, reminds us of this building's previous function as a tobacco warehouse.

“Among the store shelves stood a hidden cupboard containing a bottle of gin for waiting captains.”

In the past the Geldersekade was also called the quay of Rouen, London and Cologne, mirroring the shifting trade relations throughout the centuries. Moreover, the different names of this remarkably narrow merchant house from the late 16th century speak volumes: initially the coat of arms of England and later the Count or Norway.

“Besides a Swedish shoe-maker, sailors from all over Europe, single women and Jewish immigrants lived here.”

"In de woning wordt regelmatig Bet's parfum verspreid. Zo wordt de illusie dat zij er nog woont in stand gehouden."

Het café van de legendarische Bet van Beeren was al in 1927 een vrijplaats voor homoseksuele mannen en vrouwen. Tot ver na de oorlog bestond nergens anders in Nederland een dergelijke openbare gelegenheid. Het buitenissige interieur van de woning boven het café is teruggebracht naar de inrichting van Van Beeren, met tal van snuisterijen en authentieke meubelen.

42

anno ± 1905

› doorlopend rondleidingen in groepjes

open

za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

Bovenwoning Café 't Mandje

Zeedijk 63-I

› ongoing guided tours in groups

As early as 1927 the cafe of the legendary Bet van Beeren was a sanctuary for homosexual men and women. Nowhere else in the Netherlands did such a public place exist until long after the war. The extravagant interior of the apartment above the cafe is true to the time of Van Beeren, with a variety of trinkets and original furniture.

"Bet's perfume is regularly distributed in the home. That way the illusion that she still lives there will be maintained."

"Marionetten bleken in de 18e eeuw betere acteurs dan de 'potsierlijke' operazangers"

In de 18e eeuw schreven grote componisten als Joseph Haydn speciaal muziek voor het marionettentheater. In een voormalige smederij bij de Nieuwmarkt wordt deze in heel Europa gevestigde traditie nieuw leven ingeblazen met operaopvoeringen en muziektheater waarin de hoofdrollen zijn weggelegd voor houten poppen.

43

anno ± 1930

› bij drukte kans op rij
› marionetten optreden 12.00
› demonstratie marionetten spel
› familie-activiteit: speel mee in het theater p 95

Amsterdams Marionetten Theater

Nieuwe Jonkerstraat 8

open

za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

› chance of queuing
› puppet show 12.00
› demonstration puppets
› family activity: play along in the theater p 95

During the 18th century famous composers like Joseph Haydn wrote music specifically for the puppet theater. This established tradition throughout Europe is being revived in a former forge near the Nieuwmarkt with opera performances and music theater, where the main roles are being played by wooden puppets.

"Puppets appeared to be better actors than the clownish opera singers of the 18th century."

familiebedrijven

family businesses

familiebedrijven

In Amsterdam bestaan familiebedrijven, die van generatie op generatie worden doorgegeven. Met aandacht voor familietradities en authentieke recepten zijn hun producten in de loop der tijd 'typisch Amsterdams' geworden. Het augurkje op de haring, het standaard biertje op de tap, de bitterballen op een schaalje. Ambachten en recepten uit andere Europese landen lagen ten grondslag aan deze typisch Amsterdamse producten. Bezoek vier Amsterdamse familiebedrijven en leer meer over de Europese invloeden op je favoriete product.

Heineken Brouwerij
Stadhouderskade 78

Kesbeke
Adolf van Nassaustraat 2

De Bijenkorf
Dam 1

Gassan Diamonds
Nieuwe Uilenburgerstraat 173-175

family businesses

Amsterdam knows plenty of family businesses, which are passed on from generation to generation. With attention to family traditions and authentic recipes, their products have become 'typical Amsterdam' over time. The pickle eaten with herring, the standard beer on tap, the bitterballen on a plate. Crafts and recipes from other European countries were the basis for these typical Amsterdam products. Visit four Amsterdam family businesses and learn more about the European influences on your favorite product.

Heineken Brouwerij
Stadhouderskade 78

Kesbeke
Adolf van Nassaustraat 2

De Bijenkorf
Dam 1

Gassan Diamonds
Nieuwe Uilenburgerstraat 173-175

66

67

Heineken Brouwerij
Stadhouderskade 78

› rondleidingen
in groepjes

vr / fr 19.30-22.00
za / sa 19.30-22.00

Heineken Brewery
Stadhouderskade 78

› guided tours
in groups

Heineken is typisch Amsterdams, of toch niet? Naast de allereerste brouwerij in Amsterdam kwam er al snel een in Rotterdam bij, inclusief speciaal laboratorium waar vele ontdekkingen werden gedaan. Brouwers werden uit Duitsland gehaald om het recept voor pils te perfectioneren en geïmporteerd ijs uit Noorwegen speelde een belangrijke rol in het brouwproces. Zonder de rest van Europa was Heineken nooit in staat geweest de wereld te veroveren.

Heineken is typically Amsterdam, or is it? In addition to the very first brewery in Amsterdam, a brewery in Rotterdam was also opened, including a special laboratory where many discoveries were made; brewers were brought from Germany to perfect the recipe for pils and imported ice from Norway played an important role in the brewing process. Without the rest of Europe, Heineken would never have been able to conquer the world.

Kesbeke

Adolf van Nassastraat 2

Kesbeke

Adolf van Nassastraat 2

› rondleidingen
in groepjes

za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

› guided tours
in groups

In 1850 waren er wel twintig inleggerijen in Amsterdam, allemaal in Joodse handen. De Amsterdammers waren dol op het tafelzuur, dat goed smaakte bij een borreltje. De grootvader van Oos Kesbeke begon in 1948 met zijn zuurhandel, inmiddels nog de enige inleggerij van Amsterdam.

In 1850 there were twenty pickling facilities in Amsterdam, all in Jewish hands. The Amsterdammers loved the pickles, which tasted good with a drink. The grandfather of Oos Kesbeke started in 1948 with his special trade, now the only pickling facility in Amsterdam.

68

69

De Bijenkorf

Dam 1

De Bijenkorf

Dam 1

› rondleidingen in groepjes
start: Illy Bar 5e etage

za / sa 12.00-17.00
zo / su 12.00-17.00

› guided tours in groups
start: Illy Bar 5e etage

Tijdens Open Monumentendag Amsterdam geeft De Bijenkorf, ooit een kleine Amsterdamse furnituurenwinkel, een inblik in de geschiedenis van het pand en het bedrijf en neemt u mee achter de schermen van dit iconische gebouw.

During Open Monumentendag Amsterdam, De Bijenkorf, once a small Amsterdam haberdashery shop, gives a glimpse into the history of the building and the company and takes you behind the scenes of this iconic building.

Gassan Diamonds

Nieuwe Uilenburgerstraat 173-175

Gassan Diamonds

Nieuwe Uilenburgerstraat 173-175

› rondleidingen
in groepjes

za / sa 10.00 / 11.00 / 14.00 / 15.00 / 45 min
zo / su 10.00 / 11.00 / 14.00 / 15.00 / 45 min

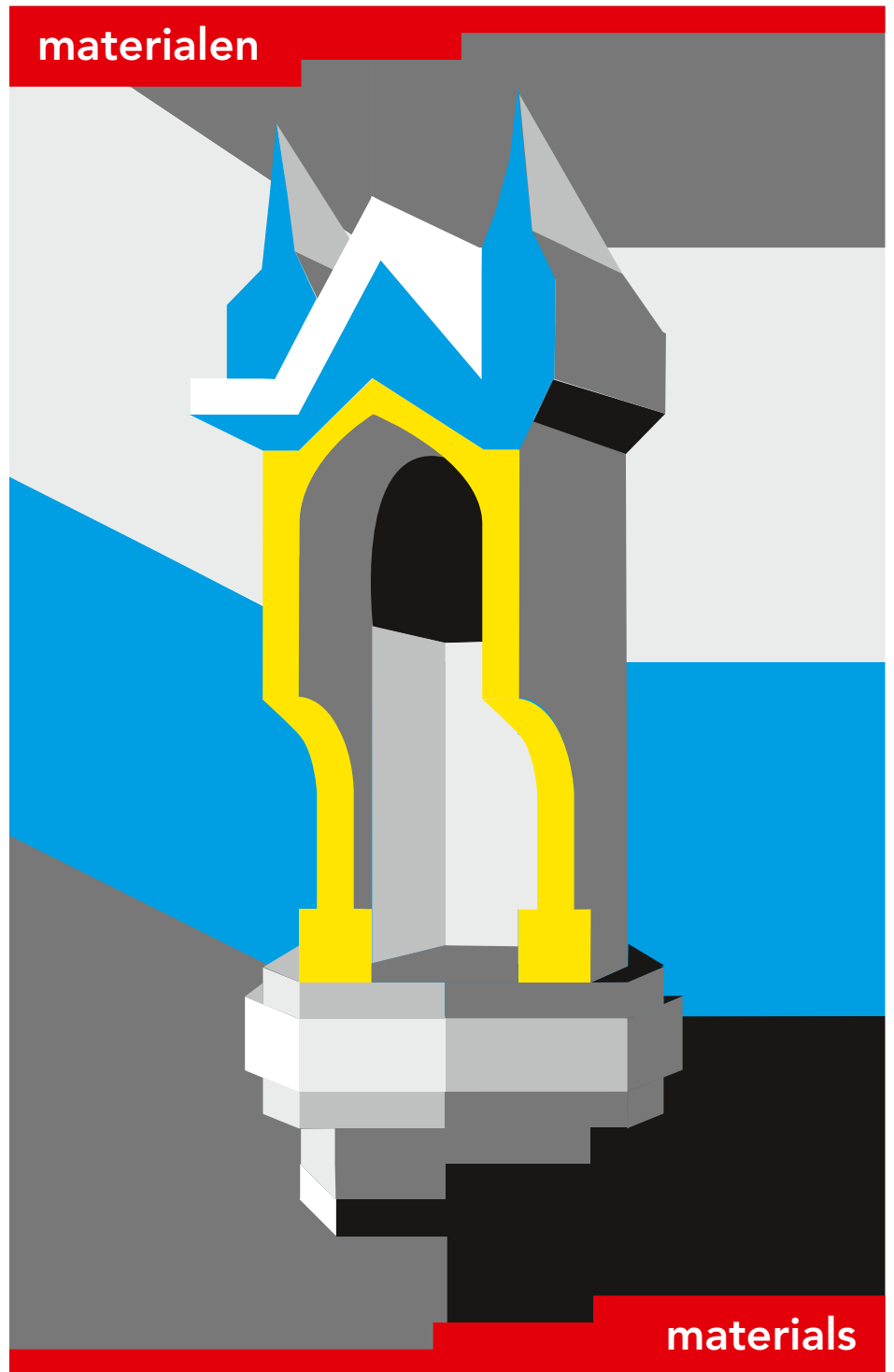
› guided tours
in groups

In de 16e eeuw kwam de diamant-industrie in Amsterdam op gang door de komst van de Zuid-Europese Joden. Amsterdam groeide daardoor uit tot het kenniscentrum van diamanten. Toen deze industrie tijdens de oorlog zwaar getroffen was, heeft Samuel Gassan ervoor gezorgd dat de Amsterdamse diamantindustrie na 1945 weer tot bloei kwam.

In the 16th century the diamond industry in Amsterdam got under way due to the arrival of the Southern Europe Jews and Amsterdam became the knowledge centre of diamonds. When this industry was badly hit during the war, Samuel Gassan ensured that the Amsterdam diamond industry flourished again after 1945.

70

71

materialen

materials

Materialen van heinde en verre

Marmer uit Italië, zandsteen uit Duitsland en hardsteen uit de Belgische Ardennen: zonder deze Europese materialen was Amsterdam een stad van hout en baksteen geweest. Kijk tijdens Open Monumentendag Amsterdam eens naar beneden of ga eens extra dicht bij een monument staan. Je zult een andere kant van Amsterdam ontdekken met fossielen uit de oertijd tot de haksporen van steenhouders.

Materials from near and far

Marble from Italy, sandstone from Germany and limestone from the Belgian Ardennes: without these European materials Amsterdam would be a city of wood and brick. Look down during Open Monuments Day Amsterdam or go even closer to a monument. You will discover another side of Amsterdam with fossils from prehistoric times to the processing traces of stonemasons.

Zandsteen

Sandstone

Voor het Koninklijk Paleis Amsterdam **35** en het Trippenhuis **32** zijn twee soorten Noord- Duitse zandsteen gebruikt. Vanaf 1911 werd het bewerken van deze steensoorten verboden, omdat het tot stoflongen bleek te leiden.

Two types of northern German sandstone were used for Koninklijk Paleis Amsterdam **35** and the Trippenhuis **32**. From 1911, the processing of these stones was prohibited because it was revealed to lead to lung diseases and breathing complications.

Marmmer

Marble

De beelden in het fronton (tympaan) van het Koninklijk Paleis Amsterdam **35** zijn gemaakt van wit marmer, afkomstig uit de omgeving van het Italiaanse Carrara en Pisa. Ook Michelangelo gebruikte dit marmer voor zijn beelden.

The statues on the front side of the Koninklijk Paleis Amsterdam **35** are made of white marble, originally from the Italian Carrara area and Pisa. Michelangelo also used this marble for his sculptures.

Graniet

Granite

Voor Euronext **37** zijn roze en groene granietsoorten gebruikt. Dit kleurige graniet kwam uit Scandinavië en is ook in zwerfkeien in het oosten van Nederland aangetroffen.

Pink and green granite types have been used for Euronext **37** building. This colorful granite came from Scandinavia and was also found in boulders in the east of the Netherlands.

Tufsteen

Trass

Tufsteen is een vulkanisch gesteente uit de Duitse Eifel. Behalve als bouwsteen in de Middeleeuwen, is het ook gebruikt voor het maken van tras. Om muurwerk waterdicht gemaakt. Krijtmolen d'Admiraal **1** is de laatste trasmolen van Nederland.

Walls were made waterproof with trass. This is finely ground tuff from the German Eifel, a volcanic rock that was already used by the Romans. Chalk mill d'Admiraal **1** is the only remaining trassmill in the Netherlands.

Materialen van heinde en verre

wandeling

› inloop met maximum

G

25

De Bazel
Vijzelstraat 32

za / sa 13.00 / 60 min
zo / su 13.00 / 60 min

Materials from near and far

walk (in Dutch)

› entrance with maximum

Leer tijdens een geologische stadswandeling door Amsterdam de herkomst van materialen kennen, waar gevels, stoepen en vloeren van gebouwen van zijn gemaakt.

Learn about the origin of the materials that make up the façades, pavements and floors of Amsterdam's buildings during a geological city walk through the city.

activiteiten

activities

Europa in het Amsterdamse Bos

fietstocht

› Start Boswinkel
Bosbaanweg 5

A

12

Amsterdamse Bos
Bosbaanweg 5

za / sa 11.00 / 13.00 / 15.00 / 60 min
zo / su 11.00 / 13.00 / 15.00 / 60 min

Europe in the Amsterdamse Bos

bike tour (in Dutch)

› Start Boswinkel
Bosbaanweg 5

Van de Rotten Row in Hyde Park tot de speelvijvers uit Hamburg, je vindt het allemaal terug in ons bos. Sta op het monumentale botengebouw, ga zelf met een kaart op pad of fiets mee met een gids.

From the Rotten Row in Hyde Park to the playing ponds from Hamburg, you will find it all in our forest. Stand on the monumental boat building, explore for yourself with a map or get on your bike with a tour guide.

76

Europa in de Petruskerk

expositie

› vrije inloop

B

15

Petruskerk
Spaarndammerdijk 681

za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

Europe in the Petruskerk

exposition

› open access

Dit weekend is er een expositie van een selectie Europese kunstenaars die laten zien dat kunst zich niets gelegen laat liggen aan landsgrenzen en talen. Kunst is grensoverschrijdend en belichaamt het Europa zonder grenzen.

This weekend there will be an exhibition of a selection of European artists, showcasing that art does not care about borders and languages. Art is transboundary and embodies the idea of Europe without borders.

Het Amsterdams Gemengd Koor

muziek

› vrije inloop

C

21

Doopsgezinde Singelkerk
Singel 452

zo / su 14.00 / 15.00
30 min

The Amsterdam Mixed Choir

music

› open access

Het AGK treedt twee tot drie keer per jaar op in Het Concertgebouw. Kwaliteit en muzikale uitdaging worden gecombineerd met passie en plezier. Vandaag een muzikale reis door Europa met werken van onder andere Verdi, Fauré, Franck en Jenkins.

The AGK performs twice or thrice a year in the Royal Concert Hall. Quality and daring music are combined with passion and enjoyment. Today a musical journey through Europe with works by, among others, Verdi, Fauré, Franck and Jenkins.

77

Butlers & belboys, Heemschut hoteltour

wandeling

› vrije inloop

D

25

De Bazel
Vijzelstraat 32

za / sa 10.00 / 12.00
90 min

Butlers & belboys, Heemschut Hoteltour

walk (in Dutch)

Engelse gentlemen en Franse mademoiselles in de lobby. Een piccolo in de lift en room service met champagne. Het hotelleven is een wereld apart. Een wandeling langs historische én modernere hotels in Amsterdam.

English gentlemen and French mademoiselles in the lobby. A bellhop in the elevator and room service with champagne. The hotel life is a world apart. A walk along historic and more modern hotels in Amsterdam.

Jazzfans & Swingnozems

lezing

› inloop met maximum

E

25

De Bazel
Vijzelstraat 32

za / sa 15.00 / 45 min
zo / su 15.00 / 45 min

Jazzfans & Swingnozems

lecture (in Dutch)

› entrance with maximum

Na de Tweede Wereldoorlog werden in volkswijken in Europa tal van activiteiten georganiseerd. Ook in de Jordaan, waar in 1956 zelfs het gedenkbord 'Ambassade Commune Libre du Vieux Montmartre' werd onthuld.

After the World War II many activities were organised in working-class districts in Europe. Also in the Jordaan, where even in 1956 the commemorative plaque 'Ambassade Commune Libre du Vieux Montmartre' was unveiled.

78

Materialen van heinde en verre

wandeling

› inloop met maximum

G

25

De Bazel
Vijzelstraat 32

za / sa 13.00 / 60 min
zo / su 13.00 / 60 min

Materials from near and far

walk (in Dutch)

› entrance with maximum

Leer tijdens een geologische stadswandeling door Amsterdam de herkomst van materialen kennen, waar gevels, stoepen en vloeren van gebouwen van zijn gemaakt.

Learn about the origin of the materials that make up the facades, pavements and floors of Amsterdam's buildings during a geological walk through the city.

79

Amsterdam in roze perspectief

wandeling

› inloop met maximum

F

25

De Bazel
Vijzelstraat 32

za / sa 11.30 / 120 min
zo / su 11.30 / 120 min

Amsterdam in pink perspective

walk (in Dutch)

› entrance with maximum

Het Homomonument is in maart 2018 aangemerkt als gemeentelijk monument. Wandel mee langs deze en andere roze hoogtepunten, waar we bevragen of de stad nog een leidende rol heeft binnen de internationale LHBT+-acceptatie.

The Homomonument was given municipal monument status in March 2018. Walk with us to this monument and other pink highlights and question whether the city still has a leading role when it comes to international LGBT+ acceptance.

Amsterdam als middelpunt van Europa

lezing

› inloop met maximum

H

25

De Bazel
Vijzelstraat 32

za / sa 14.00 / 45 min
zo / su 14.00 / 45 min

Amsterdam as center of Europe

lecture (in Dutch)

› entrance with maximum

Amsterdam is al eeuwen een inspiratie voor Europese architecten en opdrachtgevers. Architectuurhistoricus Job Gerlings neemt u mee langs gebouwen en stedenbouwkundige structuren buiten Nederland die weer verbonden zijn met Amsterdam.

For centuries Amsterdam has been a inspiration for many European architects and commissioners. Architecture historian Job Gerlings will explore the many buildings and urban structures outside the Netherlands that are connected to Amsterdam.

routes

Maak gebruik van onze suggesties of stel zelf uw route samen! Download de Open Monumentendag Amsterdam app via de Google Play en Apple App stores.

Historische Interieurs Historic Interiors

34 min / 2,7 km

Wandel langs de grachten en waan jezelf in de 17e eeuw. Rijke materialen zoals zijde en marmer, eeuwenoude houten vloeren en prachtig meubilair: de liefhebber van historische interieurs kan zijn hart ophalen langs deze route. Ontdek hun Europese tintje.

28

Van Brants-Rus Hofje

13 min / 1 km

26

Ambtswoning van de Burgemeester

2 min / 140 m

23

Huis Van Marwijk Kooy

14 min / 1,2 km

19

Huis Bartolotti

5 min / 400 m

18

Huis met de Neuzen

Stroll along the canals and imagine yourself in the 17th century. Rich materials such as silk and marble, age-old wooden floors and beautiful furniture: the enthusiasts for historic interiors can indulge themselves along this route.

routes

Enjoy our suggestions or create your own route! Download the Open Monumentendag Amsterdam app via the Google Play and Apple App stores.

Rondje Westerpark Around Westerpark

18 min / 4,2 km

Door het Westerpark voor een cultureel verantwoord rondje fietsen of joggen? Langs de route vind je 3 monumenten: een kerk, een triomfpoort en arbeiderswoningen. Bekijk het park eens door andere ogen!

15

Petruskerk

13 min / 3,2 km

17

Haarlemmerpoort

5 min / 1 km

16

Het Schip

Cycling or jogging through the Westerpark for a culturally sound round? Along the route you will find 3 monuments: a church, a triumphal gate and workers' homes. Take a look at the park through different eyes!

Religie Route Religion Route

24 min / 6 km

Door migratiestromen vanuit heel Europa heeft Amsterdam een grote variatie aan gebedshuizen. Langs deze route ontdek je vanuit De Pijp richting het oude centrum van de stad plekken waar men zijn geloof belijdt.

10 Synagoge Gerard Doustraat

8 min / 1,7 km

29 De Wittenberg

8 min / 1,8 km

21 Doopsgezinde Singelkerk

1 min / 260 m

20 Oude Lutherse Kerk

3 min / 950 m

30 Christ Church Amsterdam

3 min / 950 m

33 De Waalse Kerk

2 min / 700 m

39 Sint Olofskapel

Due to migration flows from all over Europe, Amsterdam has a large variety of prayer houses. Along this route, from De Pijp in the direction of the old city center, you will discover places where one confesses their faith.

Noord/Zuidlijn North/South line

±100 min / 5,6 km

Amsterdammers hebben er jarenlang op gewacht: de komst van de Noord/Zuidlijn. Binnen 15 minuten ben je van Noord naar Zuid! Stap bij elk metrostation uit en laat je verrassen door steeds een ander monument.

HALTE NOORD

1 Krijtmoen d'Admiraal

12 min / 1 km

HALTE NOORDERPARK

2 Apostolisch Genootschap A'dam Noord

7 min / 500 m

HALTE CENTRAAL

39 Sint Olofskapel

4 min / 350 m

HALTE ROKIN

34 Stadsbank van Lening

3 min / 230 m

HALTE VIJZELGRACHT

10 Synagoge Gerard Doustraat

10 min / 800 m

HALTE DE PIJP

11 Raw Aron Schuster Synagoge

14 min / 1,1 km

HALTE ZUID

13 Burgerweeshuis

20 min / 1,7 km

Amsterdammers have waited years for the North / South line. Within 15 minutes you are able to travel from North to South! Get off at every subway station and be surprised by a different monument.

Beladen verleden van de grachtengordel

lezing

› inloop met maximum

I

Connotated history of the Amsterdam canals

25

De Bazel
Vijzelstraat 32

zo / su 10.30
45 min

lecture (in Dutch)

› entrance with maximum

De Amsterdamse grachtengordel staat op de UNESCO werelderfgoedlijst. Maar dit erfgoed heeft ook een beladen verleden. Eigenaren verdienden hun geld met allerlei soorten handel, maar ook met slavernij en slavenhandel. Ninsee verzorgt deze lezing.

The Amsterdam canals are on the UNESCO World Heritage List. But this impressive heritage also has a connotated past. Some owners of these buildings earned their money with different trades, but also via the slave trade. Ninsee takes care of this lecture.

82

Driemond: waterknooppunt

lezing

› inloop met maximum

J

Driemond: water junction

25

De Bazel
Vijzelstraat 32

zo / su 16.00 / 60 min

lecture (in Dutch)

› entrance with maximum

In deze lezing van de Historische Kring Driemond wordt ingegaan op het grote historische belang van de waterverbinding tussen Amsterdam en het Duitse achterland in het algemeen en de rol van de hiervoor genoemde waterwegen in het bijzonder.

In this lecture by the Historic Community of Driemond the vast historic importance of the water connection between Amsterdam and the German hinterlands and its specific role will be discussed.

Door zee verbonden Portugezen en Nederlanders

lezing

› inloop met maximum

K

Connected by sea The Portuguese and the Dutch

31

Huis De Pinto
Sint Antoniesbreestraat 69

za / sa 15.00
45 min

lecture (in Dutch)

› entrance with maximum

In het internationaal georiënteerde Amsterdam vormde de Portugees-Joodse gemeenschap vanaf begin 17e eeuw één van de grootste groepen buitenlandse migranten. Een overzicht in vogelvlucht door historicus Simon Kuin.

Amsterdam due to its internationally orientated mindset hosted a large Portugese-Jewish community, one of the biggest groups of immigrants by the start of the 17th century. An overview in a nutshell by Simon Kuin.

83

Socialmedia fotowedstrijd

wedstrijd

L

Social media picture contest

14 Haarlemmermeerstation
Amstelveenseweg 264

23 Huis van Marwijk Kooy / Herengracht 474
28 Van Brants-Rus Hofje / Nieuwe Keizersgracht 28-44

contest

Laat tijdens het weekend een foto maken in een historisch interieur! In een deftige stijkamer, een oud hofje of in een Europese tram kan je de beste historische kant van jezelf laten zien. De foto's worden geüpload naar Facebook, waar prijzen willekeurig worden uitgereikt!

Let your picture be taken inside historic interiors this weekend! In a fancy room, an old courtyard or a European tram it is now possible to show the historic side within. The pictures will be uploaded to Facebook, where we will award prizes at random!

Van krotwoning naar arbeiderspaleis

walk

› inloop met maximum

M

16

Museum het Schip
Oostzaanstraat 45

za / sa 12.00 / 45 min
zo / su 12.00 / 45 min

From dwelling to brick workers palace

walk (in Dutch)

› entrance with maximum

Halverwege de 19de eeuw woonden veel arbeiders in krotwoningen, in erbarmelijke omstandigheden. De woningbouwverenigingen zorgden voor betaalbare, gezonde woningen voor deze groep. Leer over de geschiedenis van deze sociale woningbouw.

Mid 19th century many workers were living in miserable dwellings. The housing corporations eventually took it upon themselves to build affordable, healthy houses for this group. Learn more about the history of social housing.

84

Stadsherstel Wandeling

walk

› inloop met maximum

N

Amstelkerk
Amstelveld 10

za / sa 10.00-17.00

Stadsherstel walk

walk (in Dutch)

› entrance with maximum

Vanaf 10.00 kan ieder op eigen gelegenheid een wandeling door de stad maken, gratis op te halen bij de stand van Stadsherstel op de Erfgoedmarkt. De route voert langs **17** Haarlemmerpoort **41** Graaf van Noorwegen.

From 10.00 am everyone can take a walk through the city on their own, a booklet can be picked up for free at the stand of Stadsherstel at the Heritage Market. The route takes you along **17** Haarlemmerpoort and **41** Graaf van Noorwegen.

Stadsherstel Amsterdam

Erfgoed varieté

Amstelkerk
Amstelveld 10

za / sa 10.00-17.00
zo / su 14.00-17.00

Stadsherstel Amsterdam

Heritage varieté

Kom naar de Amstelkerk en duik in alle Amsterdamse erfgoedorganisaties. Volg lezingen, ga wandelen en doe mee aan de erfgoedquiz. Lezingen op zondagmiddag vanaf 14.00 over Poolse sporen in Amsterdam, vijf eeuwen Italiaanse aanwezigheid en 'Stadsherstellen' aan typisch Amsterdamse monumenten.

Come to the Amstelkerk on Saturday and dive into all heritage organisations. Take part in the heritage quiz, make the special walk or learn all about the many heritage organisations that the city has. On Sunday various lectures from 14.00 about Polish traces in Amsterdam, 1001 Italians, five centuries Italian presence in Amsterdam 'Stadsherstellen' of typical Amsterdam monuments

85

Voor dag en dauw tocht

walk

› beperkt toegang

't Nieuwe Kafe
Eggertstraat 8

za / sa 8.00 / 45 min
zo / su 8.00 / 45 min

Before dawn walk

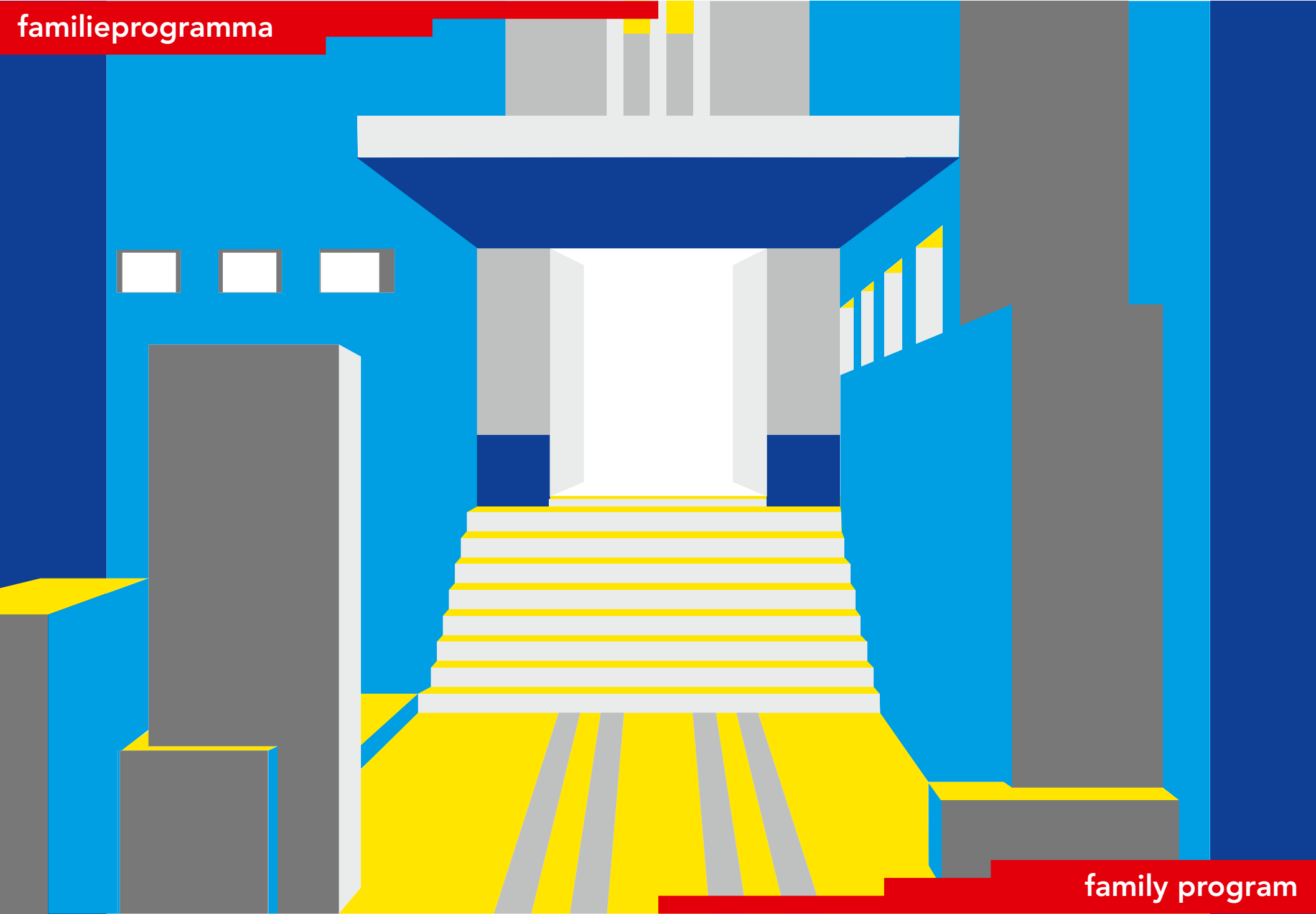
walk (in Dutch)

› limited access

Kom en geniet van de rust in de vroege ochtenduren en leer alvast de gevels van een aantal bijzondere panden kennen. Om 8.00 staat in de Eggertzaal, bij de Nieuwe Kerk, voor de eerste 40 enthousiastelingen een ontbijtje klaar, met dank aan en in samenwerking met Het Paleiskwartier.

Come and enjoy the peace in the early morning hours and get to know the façades of a number of special buildings. At 8.00 a breakfast will be ready for the first 40 enthusiasts in the Eggert Hall, near the Nieuwe Kerk, thanks to and in cooperation with Het Paleiskwartier.

familioprogramma

family program

Laat je rondleiden door onze juniorgidsen

rondleiding

› vrije inloop

4 De nieuwe KHL
21 Doopsgezinde Singelkerk
25 De Bazel **38** Beurs van Berlage

za / sa 11.30-15.30 / 30 min
zo / su 11.30-15.30 / 30 min

Let yourself be guided by our junior guides

guided tour (in Dutch)

› open access

Laat je meenemen door een juniorgids en ontdek alles over De Bazel, de Beurs van Berlage, Doopsgezinde Singelkerk en het Lloyd complex. Ze zullen jou de geheime plekjes en spannende verhalen vertellen van hun favoriete monument.

Let a junior guide tell you everything about De Bazel, the Beurs van Berlage, Doopsgezinde Singelkerk and the Lloyd complex. They will tell you their secret places and exciting stories during a tour of their favorite monument.

88

Archeologische werkplaats

ontdekkingstocht

› vrije inloop

Marineterrein Amsterdam
Kattenburgerstraat 5

za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

Archaeological studio

discovery trip

› open access

Op het Marineterrein is de archeologische werkplaats opengesteld. Hier nemen de archeologen van de gemeente je mee op een ontdekkingstocht naar het verleden van Amsterdam. Iedereen kan meedoen met het puzzelen en sorteren van echte vondsten.

The archaeological workshop has been opened on the Marineterrein. Here the archaeologists of the municipality take you on a discovery trip to the past of Amsterdam. Everyone can participate in the mystery and organisation of real archaeological finds.

89

Reis van de jonge landverhuizer Zotia

vertelling

› vrije inloop

6
Lloyd Hotel
Oostelijke Handelskade 34

za / sa 10.45 & 14.45 / 15 min
zo / su 10.45 & 13.45 / 15 min

Journey of the young emigrant Zotia

narration (in Dutch)

› open access

Het 10-jarige meisje Zotia emigreerde in 1928 samen met haar vader van Zuid-Polen naar het verre Brazilië, met een verplichte tussenstop in Amsterdam, in het tegenwoordige Lloyd Hotel. Je krijgt alles te horen over hun reis per paard, trein en schip.

Zotia, a 10 year old girl emigrated with her father from Southern Poland to Brazil in 1928, with a mandatory stop in Amsterdam, in the current Lloyd Hotel. You will get to know everything about their adventurous journey by horse, train and ship.

Mini-Bos Speurtocht

speurtocht

› vrije inloop

12
Amsterdamse Bos
Bosbaanweg 5

za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

Mini Forest Scavenger hunt

scavenger hunt

› open access

Tijdens dit weekend kun je meedoen met een speciale speurtocht. Het Amsterdamse Bos is echt door en voor Amsterdammers en hun omgeving gemaakt. Je komt al snel monumenten tegen in het Bos, die daaraan herinneren. Welke kun jij vinden?

During this weekend you can participate in a special quest. The Amsterdamse Bos has really been made by and for Amsterdammers and their surroundings. You will come across monuments in the forest that remind you of that. Which can you find?

familieroute

Loop of fiets in het centrum langs allerlei verrassende familieactiviteiten.

Cross the Rokin towards the bustling Oude Lutherse Kerk **20**, with live music, a craft corner and an exciting quest.

Steek het Rokin over richting de bruisende Oude Lutherse kerk **20**, met live muziek, een knutselhoek en een spannende speurtocht.

Tegenover het monument verhullen de typisch Amsterdamse gevels van grachtenpanden aan de Singel een indrukwekkende schuilkerk: de Doopsgezinde Singelkerk **21**. De juniorgidsen die hier rondleiden kunnen je er alles over vertellen.

Opposite of the monument, the typical Amsterdam façades of canal houses on the Singel disguise an impressive hidden church: the Doopsgezinde Singelkerk **21**. The junior guides who show you around can tell you all about it.

Om de hoek ligt de welbekende Beurs van Berlage **38**, die alleen op zaterdag is geopend, waarover onze juniorgidsen je nog vele verrassende verhalen kunnen vertellen.

Around the corner is the well-known Beurs van Berlage **38**, which is open only on Saturday, at which our junior guides can tell you many surprising stories.

Begin bijvoorbeeld bij het Amsterdams Marionetten Theater **43** waar de hele middag Marionetten-optredens en -workshops zijn.

For example, start at the Amsterdams Marionetten Theater **43** where puppet shows and workshops are held throughout the afternoon.

Eindig de familieroute ten slotte in De Bazel **25**, waar niet alleen juniorgidsen rondleiden, maar ook een speurtocht door het grote gebouw is uitgezet en in de schatkamer (zaterdag, 15.00) een kleine voorstelling wordt gegeven door de eerste poppenkastspeler van de Dam.

Finally, end the family route in De Bazel **25** where not only junior guides are showing you around, but also a quest through the large building is held and in the treasure room (Saturday, 15.00) a small performance is given by the first puppeteer of the Dam.

Walk or bike through the city center and find all sorts of family activities.

family route

Workshop linoleum snijden

workshop

› vrije inloop

S

16

Het Schip
Oostzaanstraat 45

za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

Workshop linoleum cutting

workshop

› open access

De kunstenaars van de Amsterdamse School stijl ontwierpen naast hun gebouwen ook posters en prenten. Laat je inspireren door de bijzondere vormen van gebouw Het Schip en maak je eigen linosnede in de stijl van de Amsterdamse School.

The artists of the Amsterdam School style also designed posters and prints in addition to their buildings. Be inspired by the special forms of the building Het Schip and make your own linocut in the style of the Amsterdam School.

92

Speurtocht door De Bazel

speurtocht

› vrije inloop

U

25

De Bazel
Vijzelstraat 32

za / sa 10.00-17.00
zo / su 10.00-17.00

Scavenger hunt through the Bazel

scavenger hunt

› open access

Wist je dat de geschiedenis van alle Amsterdammers wordt bewaard in dit gebouw? Speur naar de spannendste plekken van De Bazel en ontdek de verhalen over de stad in de 17e eeuw: over de huizen en de grachten, de handel en de slavernij.

Did you know that the history of all people from Amsterdam is kept in this building? Hunt for the most thrilling places in the Bazel and discover the stories about the city in the 17th century: about the houses along the canals, trade and slavery.

93

Kerk voor de kleinsten

knutselen & speurtocht

› vrije inloop

T

20

Oude Lutherse Kerk
Singel 411

za / sa 10.00-17.00

Church for the little ones

crafts & scavenger hunt

› open access

Ook voor de kleinsten is er genoeg te doen in deze kerk. Achterin is een knutselhoek ingericht, waar onder begeleiding geknutseld kan worden. Daarnaast is er een speciale speurtocht door het gebouw uitgezet voor de meer avontuurlijke kinderen.

For the little ones there is enough to do in this church. In the back a craft corner has been set up, where creative assignments can be worked on under supervision. There is also a special quest through the building for the more adventurous children.

Poppenspel in de schatkamer

voorstelling

› vrije inloop

V

25

De Bazel
Vijzelstraat 32

za / sa 15.00
30 min

Puppet show in the treasure house

performance
(in Dutch)

› open access

Tijdens deze vrolijke plat Amsterdamse rondleiding kan iedereen tussen 1 tot 100 jaar de eerste poppenkastspeler van de Dam, Janus Cabalt, zelf ontmoeten. Waarschijnlijk zullen Jan Klaassen en Katrijn ook nog even komen kijken...

During this joyful and typically Amsterdam tour everybody from the age 1 to 100 years old can meet the first puppeteer of Dam Square, Janus Cabalt. Presumably Jan Klaassen en Katrijn will come and have a look too...

Vraag maar raak!

rondleiding

› toegang door reserveren p 7

W

35

Koninklijk Paleis
Amsterdam / Dam

zo / su 10.00-17.00

Just ask!

tour

› only access by reservation p 7

Op hoeveel heipalen is het paleis gebouwd? En waar sliep Koning Lodewijk Napoleon? Eén van de gidsen van het Paleis, die alles over het gebouw weet, beantwoordt al je vragen.

On how many wooden piles is the palace built? And where did King Louis Bonaparte sleep? One of the guides of the Palace, who knows everything about the building, will answer all your questions.

94

Speel mee in het Marionetten theater

speurtocht

› vrije inloop

X

43

Amsterdams Marionetten
Theater / Nieuwe Jonkerstraat 8

za / sa 12.00-17.00
zo / su 12.00-17.00

Play along in the Marionette Theater

scavenger hunt

› open access

Neem een kijkje achter de schermen. Je ziet van dichtbij hoe de grote lindenhouten marionetten, worden bespeeld volgens complexe techniek. Ga zelf aan de slag als theatertechnicus of marionettenspeler, of neem plaats en geniet van de optredens.

Take a look behind the scenes. You will see from up close how the big linden wood puppets are played according to a complex technique. Get to work yourself as a theater technician or puppeteer, or take a seat and enjoy the performances.

95

praktisch

practical

colofon

Open Monumentendag Amsterdam is gratis toegankelijk voor iedereen. Het evenement wordt georganiseerd door de Gemeente Amsterdam afdeling Monumenten en Archeologie samen met BankGiro Loterij Open Monumentendag. Wij danken iedereen voor de goede samenwerking: partners, monumenteigenaren, en bewoners, vrijwilligers en rondleiders.

Gemeente Amsterdam

Monumenten en Archeologie
De Bazel
Vijzelstraat 32
1017 HL Amsterdam
T 020 2514960
openmonumentendag@amsterdam.nl
www.amsterdam.nl/openmonumentendag
www.amsterdam.nl/erfgoed

colophon

Amsterdam Heritage Days is a free event welcoming everyone. The event is organised by the Department of Monuments and Archaeology from the City of Amsterdam, together with BankGiro Loterij Open Monumentendag. We would like to thank everyone who helped with the event: partners, monument owners and residents, volunteers and guides.

City of Amsterdam

Monuments and Archaeology
De Bazel
Vijzelstraat 32
1017 HL Amsterdam
The Netherlands
T 020 2514960
openmonumentendag@amsterdam.nl
www.iamsterdam.com/heritagedays

Projectteam Project Team Caroline Bunnig / Ramon de la Combé / Jeroen van Dijk / Marieke van den Eeckhout / Britt Helderma / Inge Molenaar / Veerle Simons / Laura Teerling **Foto's Photos** Monumenten en Archeologie / Stadsarchief / Paul Nieuwenhuizen **Tekst Text** Paul Nieuwenhuizen **Vertaling Translations** Nikolai Berger / Jeroen van Dijk / Paul Nieuwenhuizen **Juniorgidsen Junior Guides** Lloyd / Melina / Ossip / Quinty / Indie / Ruby / Momin / Yiannis / Felix / Sudenaz / Jan / Fleurine / Valerie / Ninte Jip / Eloise / Eva / Abel / Marnix / Kasper / Sigrid / Thomas / Evi / Zadie / June / Kay-Ran / Katelijin / Matteo / Sofja / Emma / Rebecca **Website Website** Eugénie de Bruijn / Marianne Bleije / Maurice Beljaars **App App** Jade Williams / Simon Kuin / Matt King / Aaqib Khan / Ruslan Serebriakov / Samit Badle / Sergey Alimskiy / Bilal Saifudeen / Upasana Shukla **Kaart Map** Gemeente Amsterdam / Onderzoek / Informatie en Statistiek / Aad Vuyk / Sander IJzerman **Drukwerk Print** De Groot Drukkerij Den Haag bv **Opplage Circulation** 80.000 **Vormgeving Design** Hanneke Kijkt **Met dank aan Thanks to** Olga Leijten / Henk Dijkstra / Stella van Heezik / Meino Schraal / Mawulie Senoo / Ludger Smit / Gabri van Tussenbroek / Ellen van Kessel / Thomas van de Vijver / Thomas Coenraads / Gijs Stork / Het Paleiskwartier / begeleiders juniorgidsen / alle vrijwilligers / alle eigenaren / bewoners en gebruikers van opengestelde monumenten / alle Amsterdamse Monumentenorganisaties / Conferentiecentrum De Bazel / Stadsarchief Amsterdam / en natuurlijk alle medewerkers van Monumenten en Archeologie **all junior guides mentors / all volunteers / all Amsterdam heritage organisations / De Bazel Convention Centre / Amsterdam City Archives / all Monuments and Archaeology staff**

sponsors

Booking.com

Ymere

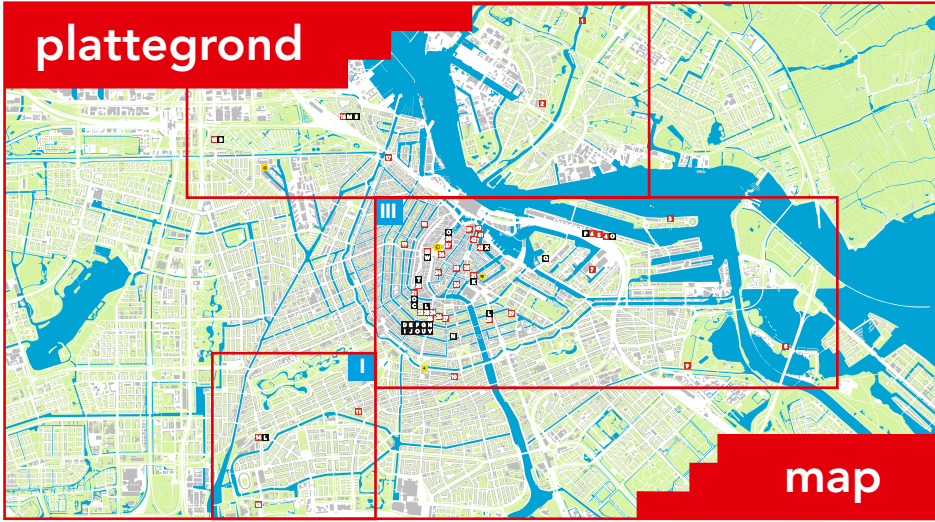
Bouw- en aannemingsbedrijf
KNEPPERS

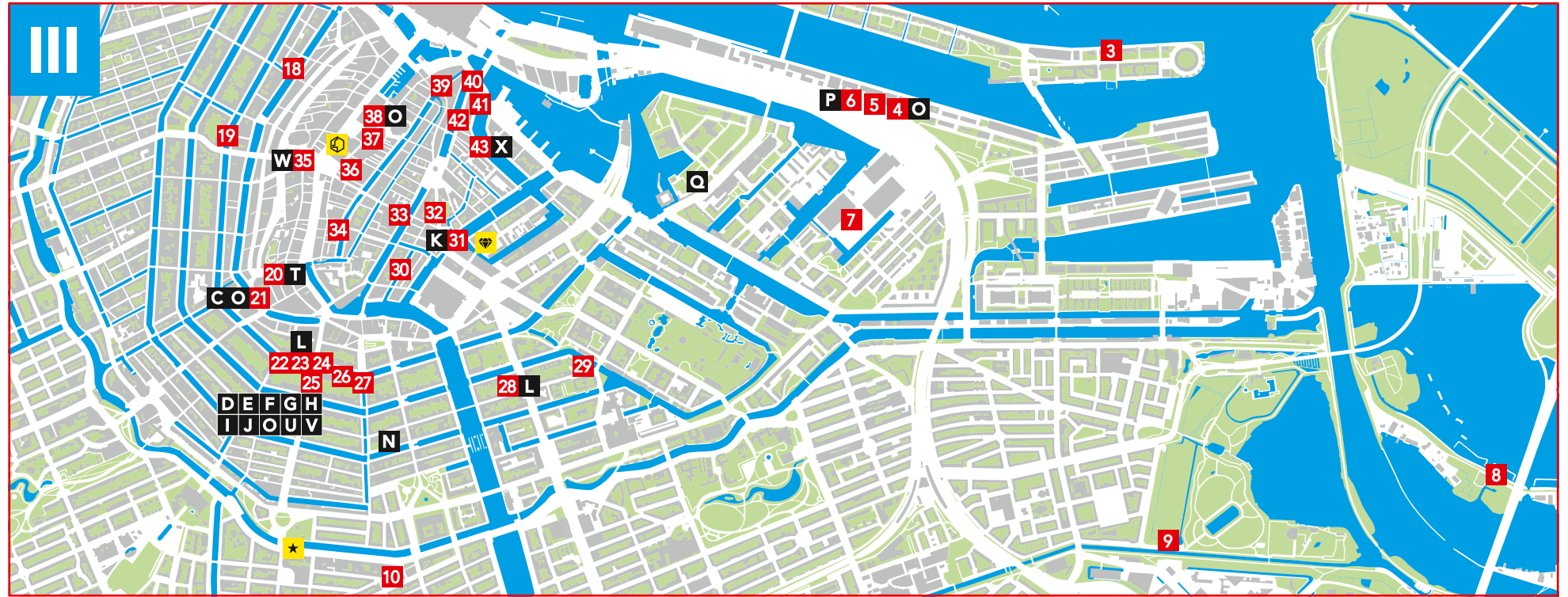
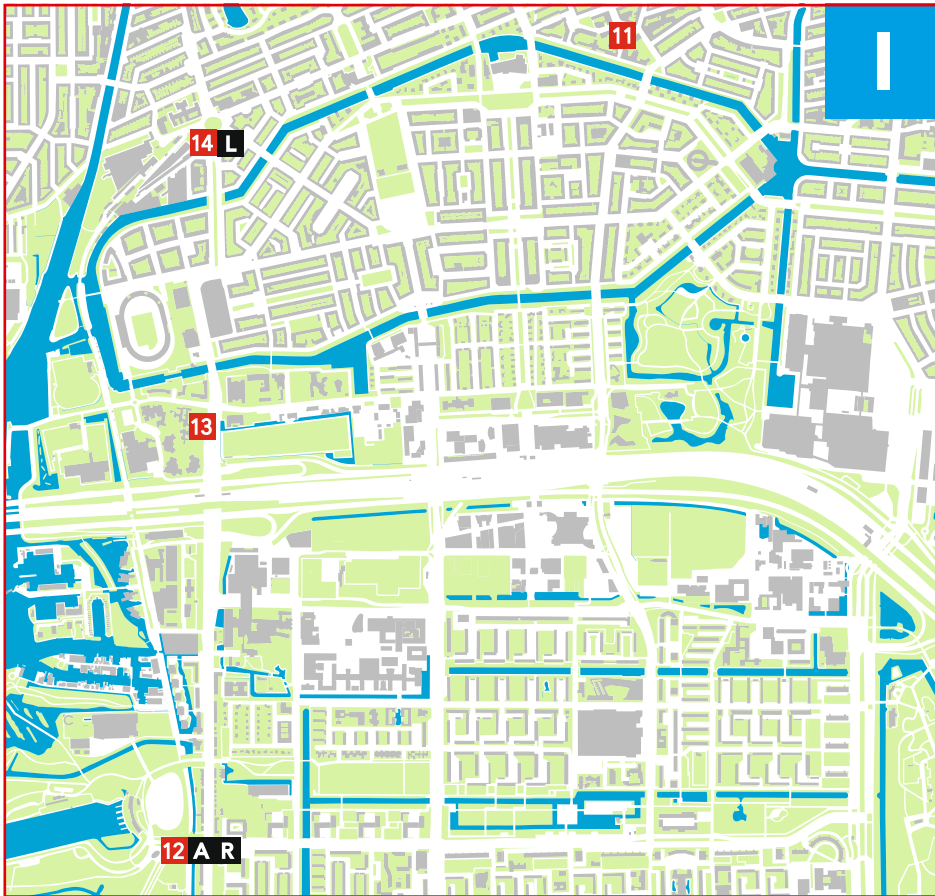
ARCHITECTENBUREAU
J. van STIGT BV

plattegrond

map

- 1 **Krijtmolen d'Admiraal** / Noordhollandschkanaaldijk 21
- 2 **Apostolisch Genootschap Amsterdam Noord** / Clematisstraat 25
- 3 **The Yays - Crane Apartment** / Surinamekade 34
- 4 **De Nieuwe KHL** / Oostelijke Handelskade 44A **O**
- 5 **Quarantainegebouw** / Rietlandpark 371-401
- 6 **Lloyd Hotel** / Oostelijke Handelskade 34 **P**
- 7 **Van Gendt Hallen** / Jacob Bontiusplein 1
- 8 **Gemeenlandshuis** / Diemerzeedijk 27
- 9 **Joodse Begraafplaats Zeeburg** / Valentijnkade
- 10 **Synagoge Gerard Doustraat** / Gerard Doustraat 238
- 11 **Raw Aaron Schuster Synagoge** / Heinezestraat 1-3
- 12 **Amsterdamse Bos** / Bosbaanweg 5 **A R**
- 13 **Burgerweeshuis** / IJsbaanpad 1
- 14 **Haarlemmermeerstation** / Amstelveenseweg 264 **L**
- 15 **Petruskerk** / Spaarndammerdijk 681 **B**
- 16 **Het Schip** / Oostzaanstraat 45 **M S**
- 17 **Haarlemmerpoort** / Haarlemmerplein 50
- 18 **Huis met de Neuzen** / Singel 116
- 19 **Huis Bartolotti** / Herengracht 170
- 20 **Oude Lutherse Kerk** / Singel 411 **T**
- 21 **Doopsgezinde Singelkerk** / Singel 452 **C O**
- 22 **Goethe-Instituut** / Herengracht 470
- 23 **Huis Van Marwijk Kooy** / Herengracht 474 **L**
- 24 **Huis de Vicq** / Herengracht 476
- 25 **De Bazel** / Vijzelstraat 32 **D E F G H I J O U V**
- 26 **Ambtswoning van de Burgemeester** / Herengracht 502
- 27 **Huis met de Dolfijnen** / Herengracht 526
- 28 **Van Brants-Rus Hofje** / Nieuwe Keizersgracht 28-44 **L**
- 29 **De Wittenberg** / Nieuwe Keizersgracht 570
- 30 **Christ Church Amsterdam** / Groenburgwal 42
- 31 **Huis De Pinto** / Sint Antoniesbreestraat 69 **K**
- 32 **Trippenhuis** / Kloveniersburgwal 29
- 33 **De Waalse Kerk** / Walenpleintje 159
- 34 **Stadsbank van Lening** / Nes 57
- 35 **Koninklijk Paleis Amsterdam** / Dam **W**
- 36 **NH Collection Grand Hotel Krasnapolsky** / Dam 9
- 37 **Euronext** / Beursplein 5
- 38 **Beurs van Berlage** / Damrak 243 **O**
- 39 **Sint Olofskapel** / Zeedijk 2A
- 40 **Ship Chandlers Warehouse** / Geldersekade 8
- 41 **Graaf van Noorwegen** / Geldersekade 15
- 42 **Bovenwoning Café 't Mandje** / Zeedijk 63 / 1
- 43 **Amsterdams Marionetten Theater** / Nieuwe Jonkerstraat 8 **X**

